

Metodologie privind realizarea evidenței contabile separate

30 iunie 2010

ROMTELECOM

Cuprins

1	Introducere	5
1.1	Prezentarea procesului de evidență contabilă separată.....	5
1.1.1	Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom	5
1.1.2	Bazele întocmirii situațiilor financiare.....	5
1.2	Definițiile unităților de afaceri	6
1.2.1	Rețea de acces.....	6
1.2.2	Rețea de transport	6
1.2.3	Vânzare cu amănuntul	7
1.2.4	Alte activități	7
1.3	Subunități de afaceri ale unității „vânzare cu amănuntul”.....	7
1.3.1	Acces - persoane fizice	7
1.3.2	Acces - persoane juridice	7
1.3.3	Apeluri locale.....	8
1.3.4	Apeluri naționale	8
1.3.5	Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă	8
1.3.6	Accesul special la Internet	8
1.3.7	Apeluri internaționale	8
1.3.8	Apeluri de la telefoane publice cu plată.....	9
1.3.9	Alte activități ale unității „vânzării cu amănuntul”	9
1.4	Subunități de afaceri ale Rețelei de transport	9
1.4.1	Interconectare	9
1.4.2	Linii închiriate	9
1.4.3	Alte activități ale rețelei de transport	10
2	Principiile contabile reglementate	11
3	Unități de afaceri	12
4	Metode de alocare.....	13
4.1	Introducere.....	13
4.2	Unități de afaceri	13
4.2.1	Rețea de acces.....	14
4.2.2	Rețea de transport	14
4.2.3	Vânzare cu amănuntul	14
4.2.4	Alte activități	14
4.3	Modelul Romtelecom de calcul al costurilor.....	14
4.3.1	Introducere.....	14
4.3.2	Conceptul modelului	14
4.3.3	Parametrii-cheie	15
4.3.4	Definițiile entităților	16
4.4	Metodologii de alocare	17
4.4.1	Prezentare generală	17
4.4.2	Venituri	18
4.4.3	Cheltuieli de exploatare	18
4.4.4	Capital mediu angajat	18
4.4.5	Sinteza	18
4.5	Venituri.....	19
4.5.1	Prezentare generală	19
4.5.2	Unitatea de afaceri „rețea de acces”	19
4.5.3	Unitatea de afaceri „rețea de transport”	19
4.5.4	Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”	19
4.5.5	Unitatea de afaceri „alte activități”	19

4.6	Cheltuieli de exploatare.....	20
4.7	Capital mediu angajat.....	23
4.7.1	Prezentare generală.....	23
4.7.2	Mijloace fixe.....	23
4.7.3	Stocuri.....	23
4.7.4	Debitori.....	23
4.7.5	Lichidități în casă și la bănci.....	24
4.7.6	Alți creditori.....	24
4.7.7	Provizioane.....	24
4.8	Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare.....	24
4.9	Alocarea entității „spațiu fizic ocupat”.....	25
4.10	Alocarea costurilor departamentale.....	25
4.11	Alocarea activităților tehnice.....	26
4.12	Alocarea echipamentelor de rețea.....	26
4.12.1	Prezentare generală.....	26
4.12.2	Echipament de comutare.....	26
4.12.3	Echipamentele de transmisiuni.....	26
4.12.4	Rețeaua de cabluri de acces subterane.....	27
4.12.5	Rețeaua de conducte.....	27
4.12.6	Echipamente de suport aerian.....	28
4.13	Alocarea activităților generale ale companiei.....	28
4.14	Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces.....	28
4.15	Decontări Interne.....	28
4.15.1	Prezentare generală.....	28
4.15.2	Conținutul unității de afaceri “rețea de transport”.....	28
4.15.3	Conținutul contului unității de afaceri “rețea de acces”.....	28
4.15.4	Conținutul unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”.....	29
4.15.5	Conținutul unității de afaceri “alte activități”.....	29
5	Decontări Interne.....	30
5.1	Introducere și prezentare generală.....	30
5.2	Costurile rețelei.....	30
5.3	Servicii Standard.....	31
5.4	Tipuri de rute.....	32
5.5	Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de transport”.....	35
5.5.1	Principiu.....	35
5.5.2	Cerințe privind volumele de servicii și utilizare.....	35
5.5.3	Calcularea decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.....	35
5.6	Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de acces”.....	37
5.6.1	Principiu.....	37
5.6.2	Cerințe privind volumele de servicii și utilizare.....	37
5.7	Raportarea decontărilor interne.....	37
6	Politici contabile pe baza costurilor curente.....	38
6.1	Bazele întocmirii situațiilor financiare.....	38
6.2	Conversia în monedă străină.....	40
6.2.1	Moneda Situațiilor Financiare Separate.....	40
6.2.2	Tranzacții și solduri.....	40
6.3	Contabilitatea în mediu hiperinflaționist.....	40
6.3.1	Active și pasive monetare.....	40
6.3.2	Elemente nemonetare.....	40
6.3.3	Contul de profit și pierdere.....	41
6.4	Imobilizări corporale.....	41
6.4.1	Cost/evaluare.....	41

6.4.1.1	Cost istoric	41
6.4.1.2	Indexarea.....	41
6.4.1.3	Evaluarea absolută	42
6.4.2	Amortizarea	43
6.4.3	Terenuri și amenajări de terenuri	43
6.5	Imobilizări necorporale	43
6.5.1	Licențe	43
6.5.2	Programe informatice	43
6.6	Deprecierea activelor nefinanciare	44
6.7	Instrumente financiare	45
6.7.1	Active financiare.....	45
6.7.1.1	Active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere	46
6.7.1.2	Active financiare disponibile pentru vanzare.....	46
6.7.2	Datorii financiare	48
6.7.3	Compensarea instrumentelor financiare.....	48
6.7.4	Valoarea justă a instrumentelor financiare.....	48
6.8	Stocuri	48
6.9	Creante comerciale și alte creanțe	49
6.10	Numerarul și echivalente de numerar	50
6.11	Împumuturi	50
6.12	Datoriile comerciale pe termen scurt și alte datorii	50
6.13	Beneficiile angajaților.....	50
6.13.1	Contribuții către Stat la fondul de pensii și alte fonduri de asigurări sociale pentru angajați.	50
6.13.2	Planurile de prime.....	51
6.13.3	Beneficii de pensionare.....	51
6.13.4	Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă	51
6.14	Subvenții și transferuri de active de la clienți	52
6.15	Provizioane	52
6.16	Recunoașterea veniturilor	52
6.16.1	Venituri din apeluri locale și naționale	52
6.16.2	Venituri din servicii de interconectare	54
6.16.3	Venituri din activitatea de Internet și date	54
6.16.4	Componentele identificabile separat ale pachetelor de servicii	54
6.16.5	Venituri din alte activități	54
6.17	Leasing.....	55
6.18	Cheltuieli de exploatare	55
6.19	Valori comparative	56
6.20	Managementul riscului financiar	56
6.20.1	Riscul de piață.....	56
6.20.2	Riscul de credit	57
6.20.3	Riscul de lichiditate	57
6.21	Utilizarea de rationamente si estimari.....	57
7	Metodologia de evaluare la cost curent	59
7.1	Introducere.....	59
7.2	Metodologia de evaluare	59
7.2.1	Cost istoric	59
7.2.2	Indexarea.....	59
7.2.3	Evaluarea absolută	60
7.3	Aria de aplicabilitate a evaluării.....	60
7.3.1	Comutație.....	61
7.3.2	Echipamente de transmisiuni	62
7.3.3	Cabluri de transmisiuni	62
7.3.4	Transmisii radio	62
7.3.5	Conducte și active asimilate.....	62

7.3.6	Acces	63
7.3.7	Terenuri și clădiri.....	64
7.3.8	Echipamentele de Linii închiriate / Servicii de date	64
7.3.9	Alte active.....	65
7.4	Menținerea capitalului.....	65
7.5	Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA).....	65
7.6	Active amortizate integral	66
7.7	Active imobilizate neutilizate.....	66
8	Costul capitalului	67

1 Introducere

În baza Deciziei președintelui Autorității Naționale pentru Reglementare în Comunicații (ANRC) nr.147/2002, Romtelecom are obligația de a ține evidența contabilă separată în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru activitățile care au legătură cu interconectarea și accesul la propria rețea sau la infrastructura asociată acesteia. *Decizia președintelui ANRC 1380 / EI din 18 decembrie 2003* a stabilit modul de realizare a evidenței contabile separate de către Societatea Romtelecom. Această Decizie a fost completată/revizuită prin *Decizia 1250 / EI din 5 iulie 2005*. În continuarea acestui document, cele două decizii sunt denumite colectiv „**Decizia**”.

Conform prevederilor Deciziei, acest document a fost elaborat cu scopul de a descrie metodologia adoptată de Romtelecom pentru întocmirea *Situațiilor Financiare Separate* aferente exercițiului financiar încheiat la 31 decembrie 2009 ce includ cifrele comparative pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008.

1.1 Prezentarea procesului de evidență contabilă separată

1.1.1 Contabilitatea financiară a societății comerciale Romtelecom

Romtelecom este o unitate de afaceri integrată pe verticală, având o rețea de telecomunicații comună și funcții de suport comune. Aceasta este formată din divizii care lucrează direct cu clienții și divizii responsabile de furnizarea de servicii de telefonie către clienți, care întrețin rețeaua de comutație și transmisiuni, și care furnizează și întrețin conectarea clienților la această rețea. Romtelecom înregistrează tranzacțiile în sistemul financiar-contabil în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară. În aceste registre sunt prezentate informații detaliate cu privire la modul de înregistrare al tranzacțiilor. Activele, datoriile, veniturile și cheltuielile sunt înregistrate în funcție de tipul lor.

1.1.2 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Structura unităților de afaceri stabilită prin Decizie (de exemplu „rețea de acces”, „rețea de transport”, „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) nu corespunde modului în care sunt structurate evidențele financiar contabile. Prin urmare, situațiile financiare sunt întocmite prin suprapunerea cerințelor Deciziei asupra evidențelor financiar contabile și a structurii de organizare a Romtelecom.

Aceste situații financiare sunt întocmite pe baza alocării soldurilor din Balanța de verificare și din alte evidențe contabile unităților și subunităților de afaceri (conform prevederilor Deciziei). Conform cerințelor Deciziei, acolo unde este posibil, veniturile, costurile, activele și datoriile sunt asociate în mod direct cu unitățile și sub-unitățile sau elementele de rețea definite în Decizie folosind informații din registrele contabile Romtelecom și sunt direct alocate respectivelor unități sau subunități (elemente).

Atunci când alocarea directă nu este posibilă, veniturile, cheltuielile, activele și datoriile sunt distribuite între două sau mai multe unități, subunități de afaceri, sau elemente de rețea, pe baza unei metode care reflectă proveniența venitului, cheltuielii, activului sau datoriei. Elementele rămase, pentru care nu poate fi identificată o metodă de alocare directă sau indirectă, sunt alocate pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU – equal proportionate mark-up). Detalii privind acest proces sunt furnizate în cadrul acestui document la capitolul „Metode de alocare”. În mod normal, un sistem contabil bazat pe alocarea completă a costurilor are la dispoziție o serie de metode de alocare.

În selectarea metodelor de alocare și a informațiilor de natură nefinanciară adecvate, pentru a fi utilizate în cadrul modelelor de alocare folosite pentru întocmirea acestor situații, Romtelecom a trebuit să facă anumite estimări și să folosească raționamentul cu privire la principiile de reglementare, inclusiv cauzalitatea și obiectivitatea costurilor, cu scopul de a se conforma cerințelor Deciziei.

1.2 Definițiile unităților de afaceri

Conform definițiilor enunțate în Decizie, conturile separate se referă la următoarele unități de afaceri definite:

1.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” constă în totalitatea activităților prin care se furnizează pe piața de gros, atât intern, cât și celorlalți operatori, servicii de conectare a utilizatorilor finali cu rețeaua de transport. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării și întreținerii acestor legături cu rețeaua de transport. Unitatea de afaceri „rețea de acces” va include toate elementele rețelei dedicate utilizatorilor finali, cum sunt, de exemplu, cartelele de abonați situate la concentratoare și/sau comutatoare. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de acces”. Costurile aferente furnizării segmentului de linii închiriate aferent buclei locale pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea segmentului de linii închiriate aferent buclei locale vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de acces”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” constă în totalitatea activităților prin care se furnizează o serie de servicii interne și externe de interconectare pentru ca utilizatorii unui furnizor să poată comunica cu utilizatorii aceluiași furnizor sau ai unui terț, ori să acceseze serviciile furnizate de un terț. Aceste servicii includ comutarea și transportul apelurilor, serviciile de linii închiriate și serviciile de transmisiuni de date. Prin unitatea de afaceri „rețea de transport” se pot furniza și alte servicii operatorilor, precum serviciile de consultanță oferite în vederea proiectării, executării și întreținerii rețelelor private de comunicații electronice. Situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociat furnizării acestor servicii. Veniturile unității de afaceri „rețea de transport” vor fi constituite, în principal, din veniturile provenite din furnizarea serviciilor de interconectare unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, precum și celorlalți operatori, pe piața de gros. Costurile și capitalul angajat aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „rețea de transport”. Costurile aferente furnizării liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport pe piața cu amănuntul vor fi decontate ulterior unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile din furnizarea liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport vor fi înregistrate direct în cadrul unității de afaceri „rețea de transport”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața de gros, respectiv în cadrul unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, în cazul liniilor închiriate furnizate pe piața cu amănuntul.

1.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” constă în totalitatea activităților care implică furnizarea de servicii de comunicații electronice către utilizatorii finali. Servicii care pot fi incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apelurile (indiferent de tehnologia utilizată), telefoanele publice, serviciul de informații privind abonamentul, accesul special Internet, serviciile cu valoare adăugată și furnizarea serviciilor TV. Situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate furnizării acestor servicii utilizatorilor finali. Costurile alocate unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” vor include decontările privind utilizarea resurselor rețelei, precum și costurile de marketing și de facturare asociate furnizării de servicii către utilizatorii finali. Deoarece furnizarea de linii telefonice utilizatorilor finali (conectarea și închirierea acestora pe bază de abonament) constituie un serviciu furnizat de unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, veniturile provenite din conectări și abonamente destinate utilizatorilor finali vor fi înregistrate în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”. În vederea asocierii costurilor cu veniturile corespunzătoare, costul furnizării liniilor telefonice utilizatorilor finali va fi înregistrat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior în unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

1.2.4 Alte activități

Unitatea de afaceri „alte activități” constă în totalitatea activităților care nu sunt cuprinse la pct.1.2.1.-1.2.3. Situațiile financiare vor include costurile, veniturile și capitalul angajat asociate acestor activități. Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipamente, facturarea utilizatorilor finali realizată în beneficiul altor operatori și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

1.3 Subunități de afaceri ale unității „vânzare cu amănuntul”

1.3.1 Acces - persoane fizice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane fizice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane fizice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces – persoane fizice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane fizice” este denumită în continuare acces - persoane fizice;

1.3.2 Acces - persoane juridice

Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a accesului la un punct fix la rețeaua Operatorului pentru persoane juridice. Costul furnizării liniei telefonice utilizatorilor finali persoane juridice va fi evidențiat în cadrul rețelei de acces și se va deconta ulterior cu subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces - persoane juridice” este denumită în continuare acces - persoane juridice;

1.3.3 Apeluri locale

Subunitatea de afaceri „apeluri locale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în cadrul aceluiași județ, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri locale” este denumită în continuare apeluri locale;

1.3.4 Apeluri naționale

Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe, în România, în orice rețea publică de telefonie, în județe diferite, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri naționale” este denumită în continuare apeluri naționale;

1.3.5 Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă

Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte mobile, în România, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri către rețele publice de telefonie mobilă” este denumită în continuare apeluri către rețele publice de telefonie mobilă;

1.3.6 Accesul special la Internet

Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a serviciilor de apeluri locale de tip dial-up și ISDN pentru acces la Internet originare către platformele furnizorilor de servicii de acces la Internet, facturate la tarife speciale de către Operator. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „acces special la Internet” este denumită în continuare acces special la Internet;

1.3.7 Apeluri internaționale

Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului, de la posturi de abonat, și terminate la puncte fixe sau mobile, în afara României, în orice rețea publică de telefonie, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri internaționale” este denumită în continuare apeluri internaționale;

1.3.8 Apeluri de la telefoane publice cu plată

Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” – totalitatea activităților asociate furnizării pe piața cu amănuntul a apelurilor originare în rețeaua Operatorului de la telefoane publice cu plată, indiferent de tehnologia utilizată. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „apeluri de la telefoane publice cu plată” este denumită în continuare apeluri de la telefoane publice cu plată;

1.3.9 Alte activități ale unității „vânzării cu amănuntul”

Subunitatea de afaceri „alte activități unității ale vânzării cu amănuntul” – celelalte activități aferente vânzării cu amănuntul. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” este denumită în continuare alte activități ale vânzării cu amănuntul. Subunitatea de afaceri „alte activități ale vânzării cu amănuntul” include costurile, veniturile și capitalul angajat corespunzătoare activităților TV și activităților de date (servicii și echipamente aferente: receptor TV, antena satelit și card de acces și modemuri), precum și cele corespunzătoare serviciilor de voce mobilă și internet CDMA (servicii lansate în anul 2009)

1.4 Subunități de afaceri ale Rețelei de transport

Categoriile de activități din cadrul unității de afaceri *rețea de transport* sunt următoarele:

1.4.1 Interconectare

Subunitatea de afaceri „interconectare” – totalitatea activităților asociate interconectării în vederea originării, terminării și tranzitului comutat al apelurilor în rețeaua Operatorului. Costurile aferente interconectării cu rețelele de comunicații electronice ale altor operatori, în vederea terminării apelurilor originare în rețeaua Operatorului, vor fi înregistrate în cadrul subunității de afaceri „interconectare”. Situațiile financiare ale acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „interconectare” este denumită în continuare interconectare;

1.4.2 Linii închiriate

Subunitatea de afaceri „linii închiriate” – totalitatea activităților asociate furnizării serviciilor de linii închiriate aferente rețelei de transport (inclusiv porțiunea din segmentele terminale ale liniilor închiriate aflate la nivelul rețelei de transport). Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri includ costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Veniturile înregistrate în cadrul acestei subunități de afaceri vor fi compuse din decontări cu vânzarea cu amănuntul, pentru liniile închiriate la nivelul rețelei de transport furnizate pe piața cu amănuntul și, respectiv, din venituri provenite din furnizarea, pe piața de gros, a liniilor închiriate la nivelul rețelei de transport, direct către alți operatori. Subunitatea de afaceri „linii închiriate – transport” este denumită în continuare linii închiriate – transport;

1.4.3 Alte activități ale rețelei de transport

Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” – celelalte activități aferente rețelei de transport, inclusiv activitățile asociate furnizării serviciilor de transmisiuni de date. Situațiile financiare aferente acestei subunități de afaceri vor include costurile, veniturile și capitalul angajat pe care activitățile componente le determină. Subunitatea de afaceri „alte activități ale rețelei de transport” este denumită în continuare alte activități ale rețelei de transport.

2 Principiile contabile reglementate

Următoarele principii contabile reglementate sunt aplicate în întocmirea situațiilor financiare pe baza costurilor curente, în aplicarea metodelor de alocare, și în sistemul de decontări interne.

- **principiul cauzalității**, conform căruia veniturile și costurile, activele și datoriile vor fi alocate pe componente de cost și rețea, unități și subunități de afaceri, în funcție de activitățile care generează respectivele venituri sau costuri, achiziția activelor sau apariția datoriilor. Veniturile și costurile includ decontările între unitățile de afaceri, între subunitățile de afaceri și între unitățile și subunitățile de afaceri, denumite în continuare decontări interne;
- **principiul obiectivității**, conform căruia alocarea costurilor pe unități de afaceri va fi obiectivă și nu va urmări obținerea de beneficii pentru Operator sau pentru un terț, pentru un produs sau serviciu, pentru un element al rețelei, pentru o unitate sau subunitate de afaceri;
- **principiul consistenței** tratamentului contabil, conform căruia, în măsura în care apar modificări ale principiilor contabile reglementate, ale metodologiei de alocare a costurilor sau ale politicilor contabile, de natură să genereze un efect semnificativ asupra informațiilor raportate în Situațiile Financiare Separate curente, situațiile financiare ale anului precedent vor fi retratate în conformitate cu modificările respective. Efectul modificărilor menționate asupra informațiilor raportate în Situațiile Financiare Separate este considerat a fi semnificativ dacă omisiunea prezentării sau prezentarea eronată a acestor modificări ar putea să influențeze deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza Situațiilor Financiare Separate;
- **principiul transparenței**, conform căruia principiile, politicile contabile și metodologia de alocare a costurilor vor fi transparente. Publicarea Situațiilor Financiare Separate și a descrierii sistemului de evidență contabilă separată trebuie să asigure respectarea acestui principiu.

În măsura în care există o contradicție între cerințele unuia sau tuturor principiilor menționate anterior, principiile urmează să fie aplicate în aceeași ordine în care sunt prezentate în acest document.

3 Unități de afaceri

În conformitate cu Decizia, situațiile financiare sunt întocmite pentru următoarele unități de afaceri și, după caz, subunități din cadrul respectivelor unități de afaceri:

Unitate de afaceri	Subunitate de afaceri
Rețea de acces	n/a
Rețea de transport	Interconectare Linii închiriate Alte activități
Vânzare cu amănuntul	Acces persoane fizice Acces persoane juridice Apeluri locale Apeluri naționale Apeluri către rețele publice de telefonie mobilă Accesul special la Internet Apeluri internaționale Apeluri de la telefoane publice cu plată Alte activități ale unității „vânzării cu amănuntul”
Alte activități	n/a

4 Metode de alocare

4.1 Introducere

Acest document descrie metodologiile de alocare folosite în alocarea veniturilor, costurilor, activelor și datoriilor Romtelecom în cadrul unităților de afaceri definite de către ANCOM și, după caz, subunităților de afaceri, și furnizează explicații cu privire la diferitele metode utilizate în alocarea veniturilor, costurilor și capitalului angajat. Categoriile de costuri și procesele folosite în alocarea acestora sunt descrise în cadrul documentului, indicându-se modalitatea de alocare în modelul de calcul al costurilor pe baza căruia sunt întocmite Situațiile Financiare Separate, de la nivelul Balanței de verificare a Romtelecom până la nivelul unităților de afaceri, a subunităților de afaceri sau a elementelor rețelei. Acesta explică atât sistemele folosite la întocmirea situațiilor financiare, cât și metodologiile utilizate în acele sisteme.

Scopul evidenței contabile separate este furnizarea unei analize a informațiilor derivate din înregistrările financiare, pentru a reflecta cât mai fidel cu putință performanța segmentelor unei unități de afaceri, ca și cum acestea funcționează ca unități separate. Este necesar ca operatorii concurenți să fie convinși că Romtelecom nu face discriminări nejustificate între propriile activități de vânzare cu amănuntul și cele ale operatorilor concurenți, sau între un concurent și altul, în cazul furnizării de servicii similare mai multor operatori. Obiectivul evidenței contabile separate este acela de a furniza informații în scopul confirmării faptului că tarifele sunt bazate pe costuri, transparente și nediscriminatorii. Aceasta determină dezvoltarea unui mediu competitiv în diferite modalități, incluzând:

- publicarea de conturi care sunt transparente, care permite celorlalți operatori să înțeleagă cum veniturile se raportează la costuri;
- publicarea situațiilor de costuri detaliate, care arată costul mediu al produselor și serviciilor furnizate de un operator desemnat ca având putere semnificativă (SMP), va putea contribui la demonstrarea absenței subvențiilor cu caracter anti-concurențial.

Trăsătura fundamentală a acestei abordări a alocării o constituie principiul cauzalității. Fiecare element de venit, cost și capital angajat înregistrat în conturile Romtelecom este alocat activităților și elementelor rețelei, care alcătuiesc unitățile de afaceri separate, definite de metodologia de elaborare a Situațiilor Financiare Separate.

Metodologiile de alocare sunt revizuite și actualizate în mod regulat pentru a reflecta, de exemplu, evoluția tehnologiilor, în timp ce bazele alocării, reprezentând aplicarea practică a acestor metode la valorile reale, sunt actualizate cel puțin anual.

4.2 Unități de afaceri

Conform evidenței contabile separate, sunt întocmite situații financiare care prezintă veniturile, costurile și capitalul angajat ale Romtelecom distribuite între următoarele unități de afaceri:

4.2.1 Rețea de acces

Unitatea de afaceri „rețea de acces” furnizează unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” legăturile între clienții Romtelecom și servicii de acces necondiționat la bucla locală celorlalți operatori. Unitatea de afaceri „rețea de acces” obține venituri atât de la unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sub forma unei decontări interne, cât și direct de la ceilalți operatori. Decontările interne sunt echivalente tarifelor percepute celorlalți operatori pentru furnizarea pe piața de gros a serviciilor reglementate.

4.2.2 Rețea de transport

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea destinate să răspundă diverselor cerințe, atât ale operatorilor, cât și ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul”, prin intermediul decontărilor interne. Decontările interne sunt echivalente tarifelor percepute celorlalți operatori pentru furnizarea pe piața de gros a serviciilor reglementate.

4.2.3 Vânzare cu amănuntul

Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” cuprinde toate activitățile care implică furnizarea de servicii de comunicații electronice către utilizatorii finali. Serviciile incluse în situațiile financiare ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” sunt închirierea și conectarea liniilor telefonice, furnizarea liniilor închiriate pe piața cu amănuntul, apeluri telefonice, telefoanele publice cu plată, serviciul de informații privind abonații, precum și accesul special la Internet, serviciile cu valoare adăugată, serviciile de telefonie mobilă și internet CDMA și furnizarea serviciilor TV.

4.2.4 Alte activități

Această unitate de afaceri va cuprinde activități referitoare la producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea de echipament, facturarea terțelor părți și alte activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau de servicii de comunicații electronice.

4.3 Modelul Romtelecom de calcul al costurilor

4.3.1 Introducere

La întocmirea Situațiilor Financiare Separate, Romtelecom utilizează modelul FAC (costuri complet alocate) existent de calcul al costurilor. Această secțiune se dorește a fi o prezentare generală a structurii modelului și a programului informatic SAS utilizat.

4.3.2 Conceptul modelului

SAS calculează costul total al produselor specificate prin alocarea costurilor de la sursele de cost către produsele comerciale. Modelul folosește ca intrări informații financiare din Balanța de verificare și, urmând o serie de etape, pe baza datelor operaționale și tehnice, alocă costurile și veniturile către produsele comerciale.

4.3.3 Parametrii-cheie

În modelul de calcul al costurilor serviciilor utilizând SAS sunt cuprinși o serie de parametrii-cheie:

- Entități;
- Scenarii;
- Atribute;
- Valori; și
- Relații.

Urmează o scurtă descriere a fiecăruia dintre aceștia.

Entități

Sursele de cost, activitățile, elementele de rețea, subansamblurile de rețea și produsele comerciale sunt definite ca entități în serviciul de calcul al costurilor. Aceste entități dau structură modelului și permit efectuarea alocărilor (alocările se fac numai de la și către entități). Entitățile pot fi grupate în tipuri/ categorii clar definite. Aceste tipuri/categorii sau „niveluri ale entității” sunt:

- Obiecte de cost (cheltuieli, venituri și conturi de bilanț);
- Departamente;
- Activități;
- Entități suport rețea
- Echipamente de rețea;
- Elemente de rețea; și
- Produse și servicii

Entităților li se atribuie un stadiu de la A la F, A reprezentând intrările de informații la nivel de bilanță de verificare, iar F produsele finale. În plus fiecărei entități i se atribuie un nivel cu numere cuprinse între 000 și 999. Obiectele de cost (intrările de date) sunt identificate cu numere între 000-030. Toate celelalte entități se situează între 030-999.

Scenarii

În programul SAS se pot calcula elemente generatoare de cost pe baza unor categorii de costuri, de exemplu o alocare pe baza costurilor cu salariile va fi calculată prin crearea unui scenariu „Salarii”. Acest scenariu este o copie a modelului FAC, dar conține numai costurile salariale. Valorile entităților din acest scenariu pot fi apoi folosite ca elemente generatoare de costuri de natura salariilor în alte scenarii.

Atribute

Definirea și raportarea categoriilor de cost, venituri și capital angajat, pe servicii, elemente de rețea sau unități de afaceri se realizează în SAS utilizând atributele. Atributele sunt asociate entităților și implicit tuturor costurilor, veniturilor sau capitalului angajat atribuit sau alocat fiecărei entități.

Valori

Valoarea este cantitatea dintr-un element asociată unei entități. De exemplu (ne-bazat pe informații reale), cheltuielile cu personalul (element de cost) în cadrul activității de marketing (entitatea) sunt de 50 mii RON (valoare).

Relații

Relațiile sunt legături între entitățile care transmit și recepționează. Costurile sunt alocate în etape secvențiale - sursele de cost sunt punctul de plecare (nivelul 000-030), iar produsele comerciale reprezintă punctul final (nivelul 940-999). Nivelurile entităților au poziții generale în etapele de alocare, dar pot ocupa o varietate de niveluri în etapele secvențiale. SAS ignoră natura secvențială a alocărilor, calculând elementele generatoare de cost folosind sumele alocate tuturor entităților din cadrul modelului și nu numai cele alocate în cadrul nivelurilor inferioare.

4.3.4 Definițiile entităților

Obiecte de cost (Cheltuieli, Venituri și Capital angajat)

Aceste entități reprezintă începutul modelului. Acestea sunt modelate pe baza codurilor conturilor din Balanța de verificare pentru cheltuieli de exploatare, venituri și capital angajat. Alocarea acestora este prezentată în:

- Venituri: Secțiunea 4.5
- Cheltuieli de exploatare: Secțiunea 4.6
- Capital angajat: Secțiunea 4.7

Departamente

Structura organizațională a Romtelecom este formată din departamente. În cadrul modelului de calcul al costurilor, entitățile care au la bază această structură organizațională acționează ca alocări intermediare în alocarea acestor costuri. Alocarea lor este prezentată în Secțiunea 4.10.

Activități

Activitățile includ activități de suport, activități de rețea, activități de vânzare cu amănuntul și activități generale. Alocarea activităților de suport este cuprinsă în Secțiunea 4.8, iar activitățile de rețea, în Secțiunea 4.11.

Entități suport rețea

Pentru modelul de calcul al costurilor serviciilor, au fost identificate o serie de centre de alocare a costurilor privind clădirile sau spațiul fizic ocupat, pentru a asista în alocarea activelor - clădiri către alte entități. Etapele alocării acestora sunt prezentate în Secțiunea 4.9.

Entități de suport rețea similare există pentru echipamente informatice, și sunt atribuite departamentului/activității pe baza utilizării acestora.

Instalații de rețea

Instalațiile de rețea reprezintă activele rețelei Romtelecom conform planului de conturi. Acestea sunt denumite subansamble, deoarece trebuie dezaggregate, combinate cu alte subansamble sau ambele, pentru a forma elemente de rețea. Alocarea subansamblelor de rețea este prezentată în Secțiunea 4.12.

Elemente de rețea

Elementele de rețea sunt alcătuite din instalații de rețea și sunt folosite în furnizarea de servicii de rețea de către rețeaua de transport către unitatea de afaceri de vânzare cu amănuntul a Romtelecom și către alți operatori. Pentru calculul costurilor serviciilor un set de entități tehnice a fost creat cu sprijinul departamentelor tehnice. Alocarea elementelor de rețea este prezentată în Secțiunile 4.12 și 4.15.

4.4 Metodologii de alocare

4.4.1 Prezentare generală

Următoarele secțiuni evidențiază etapele de alocare stabilite prin metodologia privind realizarea evidenței contabile separate, în scopul întocmirii Situațiilor Financiare Separate, pe baza modelului de calcul al costurilor al Romtelecom descris anterior. Începând cu alocările din conturile balanței de verificare, etapele de alocare transferă costurile, veniturile și capitalul angajat ale Romtelecom către unitățile sale de afaceri separate și serviciile componente ale acestora.

În linii mari, abordarea Romtelecom cu privire la alocare constă în identificarea veniturilor și costurilor, care pot fi atribuite direct unităților, subunităților de afaceri, sau elementelor de rețea. Pentru toate soldurile rămase, Romtelecom identifică elementul generator de cost potrivit pentru fiecare sold, și, pe cât posibil, folosește date operaționale și/sau financiare obiective și relevante aceluși element generator de cost pentru a produce baze de alocare.

Această abordare a procesului de alocare a informațiilor financiare către unități, subunități de afaceri și elemente de rețea poate fi rezumată după cum urmează:

- revizuirea fiecărui sold;
- determinarea elementului generator de cost, de exemplu procesul care generează respectivele venituri sau costuri;
- utilizarea elementului generator de cost pentru a aloca sau distribui costurile unităților, subunităților sau elementelor de rețea relevante; și
- alocarea veniturilor către unitățile, subunitățile de afaceri sau către rețea.

Metodele generale de alocare a veniturilor și costurilor în cadrul evidenței contabile separate sunt prezentate mai jos.

Alocarea capitalului mediu angajat, care respectă aceleași principii, este de asemenea descrisă pe scurt în continuare.

4.4.2 Venituri

Veniturile sunt înregistrate în evidențele contabile astfel încât, de regulă, este posibilă alocarea lor directă către produse, în cadrul unităților/subunităților de afaceri corespunzătoare.

4.4.3 Cheltuieli de exploatare

Costurile sunt extrase din evidențele contabile. Metodologiile de alocare aplicate, care variază în funcție de natura costurilor și a modului în care acestea sunt înregistrate, sunt prezentate în Secțiunea 4.6.

Cheltuiala cu impozitul pe profit, cheltuiala cu dobanzile, venitul din dobanzi și diferențele de curs valutar (realizate și nerealizate) nu sunt incluse în Situațiile Financiare Separate.

4.4.4 Capital mediu angajat

Capitalul mediu angajat este definit de Romtelecom ca media totalului activelor minus datoriile pe termen scurt, minus porțiunea pe termen lung a venitului amânat din servicii de conectare, minus provizioane, altele decât cele pentru impozit amânat, excluzând impozitul pe profit (și provizioanele pentru taxe), dividendele de plată, provizioanele pe termen lung, precum și tranșa curentă a datoriilor pe termen lung. Media este calculată pe baza valorilor aferente începutului și sfârșitului perioadei. Alocarea capitalului angajat respectă o procedură similară celei folosite pentru costurile de exploatare.

În privința datoriilor, cu excepția porțiunii pe termen lung a venitului amânat din servicii de conectare, capitalul mediu angajat raportat exclude din calcul toate soldurile care au scadența inițială mai lungă de un an, indiferent de clasificarea curentă a bilanțului (inclusiv provizioanele pe termen lung).

4.4.5 Sinteza

Veniturile, costurile și capitalul angajat sunt atribuite, fie direct către unități, subunități sau elemente de rețea, fie urmând o serie de etape de alocare indirectă folosind date financiare și nefinanciare ca bază de alocare, fie prin alocare cheltuielilor generale și administrative prin utilizarea unei baze de alocare generale.

Abordarea alocării de către Romtelecom constă în identificarea elementelor generatoare de cost adecvate pentru fiecare tip de venit, cost sau capital angajat și, pe cât posibil, folosirea datelor operaționale și/sau datelor financiare obiective relevante acelui element generator de cost, cu scopul de a produce baze de alocare. Unde a fost adecvat, s-au folosit eșantioane de date, alcatuite pe baza principiilor statistice general acceptate.

Bazele alocării sunt actualizate anual, iar metodologiile sunt revizuite periodic pentru a reflecta, de exemplu, dezvoltarea tehnologică.

4.5 Venituri

4.5.1 Prezentare generală

Cifra de afaceri este alcătuită din valoarea serviciilor furnizate și vânzările de echipamente. De regulă, cifra de afaceri poate fi analizată pentru fiecare serviciu în mod direct din registrele contabile. Cifra de afaceri rezultă din apeluri, închirieri de linii, taxe de conectare, vânzări de echipamente și alte activități.

4.5.2 Unitatea de afaceri „rețea de acces”

Venitul rezultat din furnizarea de servicii către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul” este calculat în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele contabile financiare ale Romtelecom, pe baza tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile de acces sunt furnizate altor operatori. Veniturile primite de la alți operatori pentru serviciile de acces vor fi identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

4.5.3 Unitatea de afaceri „rețea de transport”

Veniturile rezultă din furnizarea de servicii de rețea către alți operatori și către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Veniturile primite de la alți operatori pentru servicii de rețea de transport sunt identificate separat în evidențele contabile și alocate direct unității de afaceri.

Veniturile rezultate din furnizarea de servicii către unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități” sunt calculate în cadrul elementului de decontare internă din sistemul de evidență contabilă separată, și nu în sistemele financiar contabile ale Romtelecom, pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor de decontări interne stabilite prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sunt furnizate altor operatori, sau, acolo unde nu există asemenea echivalente, pe baza costului complet alocat al activității relevante (inclusiv rentabilitatea capitalului utilizat).

4.5.4 Unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”

Serviciile care pot fi incluse în conturile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” și ale subunităților acesteia sunt definite în capitolul 1. În general, venitul aferent acestor servicii este identificat separat în Balanța de verificare și poate fi alocat direct unității/subunității de afaceri.

4.5.5 Unitatea de afaceri „alte activități”

Această unitate de afaceri va include venitul aferent unor activități cum ar fi producția, vânzarea, închirierea sau întreținerea echipamentelor, precum și altor activități care nu au legătură cu furnizarea de rețele sau servicii de comunicații electronice. În general, aceste venituri pot fi identificate separat în Balanța de verificare și, ca atare, pot fi alocate direct unității de afaceri „alte activități”.

4.6 Cheltuieli de exploatare

Sistemul financiar-contabil al Romtelecom a fost proiectat și realizat astfel încât să poată furniza informații detaliate cu privire la fiecare cont de cheltuieli de exploatare din cadrul planului de conturi.

Fiecare cod de cont poate cuprinde următoarele informații detaliate în sistemul financiar-contabil prin intermediul codurilor de ‘segment’:

- departamentul căruia îi aparține cheltuiala;
- echipamentele de rețea la care se referă cheltuiala;
- activitatea care generează cheltuiala;
- produsul sau serviciile pentru care se face cheltuiala; și
- clientul pentru care se face cheltuiala.

În consecință, majoritatea cheltuielilor de exploatare sunt alocate direct către departamente, echipamente de rețea, activități sau servicii.

Costurile aferente salariilor din sistemul financiar al Romtelecom conțin informații referitoare la departamente și la activitățile desfășurate de către angajații Romtelecom. Informațiile referitoare la activități sunt luate din sistemul de pontaj al Romtelecom, care înregistrează orele lucrate de angajații săi, în funcție de un set predefinit de activități. Ca urmare, toate costurile aferente salariilor sunt alocate în mod efectiv direct către activități.

Aceste activități pot fi:

- operarea și întreținerea unor echipamente de rețea specifice;
- activități suport (de exemplu întreținerea clădirilor, vehiculelor, etc.);
- activități specifice unităților de afaceri (de exemplu costuri specifice vânzării cu amănuntul, facturarea interconectării, etc.); și
- activități generale ale companiei (finanțe, etc.).

O sinteză a conceptelor cheie și a metodelor de alocare în Situațiile Financiare Separate este inclus în tabelul de mai jos. Detalii suplimentare în legătură cu categoriile relevante de cost sunt incluse în Secțiunile de la 4.8 la 4.14 de mai jos.

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Amortizarea activelor imobilizate	Amortizare	Alocarea amortizării trebuie să fie conformă cu alocarea mijloacelor fixe la care se referă.	Toate
Achiziția și instalarea echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu instalarea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces

Categoriile de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
	Costuri de instalare, contractare și întreținere	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente instalate, întreținute etc.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu întreținerea și reparația echipamentelor	Costuri cu salariile	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat cu întreținerea/repararea echipamentului.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
	Alte costuri	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente, acolo unde este posibil.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu planificarea și dezvoltarea rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Direct pe elementele rețelei/ activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile cu planificarea echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de comutare și costurile generale de planificare a rețelei sunt alocate tuturor elementelor rețelei de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri cu managementul rețelei	Costuri cu salariile și costuri externe	Pe elementele rețelei/ activitățile relevante utilizând costul total. De exemplu costurile de management ale transmisiei sunt alocate către elemente de transmisiuni iar cheltuielile generale cu managementul rețelei sunt alocate tuturor elementelor de rețea de transport.	rețeaua de transport, rețeaua de acces
Costuri de vânzare și marketing	Costuri cu salariile	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil. În celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul
	Costuri cu vânzarea echipamentului	Direct, în cadrul altor activități.	alte activități
	Publicitate, promoții, cercetări de piață, comisioane distribuitori, alte costuri	Direct pe produse și servicii unde este posibil. În alte situații, pentru acele costuri legate de promovarea și vânzarea unor servicii multiple, se va utiliza o bază rezonabilă de alocare pe serviciile corespunzătoare	vânzarea cu amănuntul
Costuri de facturare și încasare	Costuri cu salariile	Urmează același tratament ca echipamentul corespunzător relevant	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces
	Alte costuri de facturare (inclusiv încasări, facturi restante)	Direct pe produse și servicii, acolo unde este posibil; în celelalte cazuri, alocare pe baza timpului de lucru consumat.	vânzarea cu amănuntul rețeaua de transport rețeaua de acces

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri cu serviciile de operatoare	Costuri cu salariile	Direct pe elementul de rețea/ servicii, acolo unde este posibil. Costurile cu personalul care îndeplinește sarcini legate de mai multe servicii de relații cu clienții vor fi alocate pe elementele de rețea/ serviciile corespunzătoare, în funcție de timpul de lucru consumat pentru îndeplinirea fiecărei sarcini.	rețeaua de transport
Costuri cu serviciul de informații privind abonații	Costuri cu salariile și alte costuri	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Amortizarea aferenta conectării la rețea	Amortizare	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de acces
Costuri cu serviciile furnizate de alți operatori	Plăți externe pentru traficul internațional originat în rețeaua proprie	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
	Plăți decurgând din acorduri de interconectare	Direct pe produse și servicii.	rețeaua de transport
Costuri auxiliare generale	Costurile cu funcționarea Departamentului de Resurse Umane	Costurile vor fi alocate activităților / elementelor de rețea în același mod ca și salariile personalului Departamentului de Resurse Umane.	Toate
	Costuri cu funcționarea Departamentului Financiar-contabil și alte costuri auxiliare asimilate acestora	Dacă există o legătură specifică cu un produs, serviciu sau unitate de afaceri, alocarea se va realiza în mod corespunzător. Costurile auxiliare generale care sunt neatribuibile sunt alocate pe baza costului total	Toate
	Costuri cu clădirile și chiriile	Costurile sunt alocate în același mod ca și terenurile și clădirile.	Toate
	Costuri cu IT	Costurile sunt alocate activităților în proporția cheltuielilor cu personalul alocate pe aceste activități	Toate
Costuri auxiliare ale rețelei	Costurile cu asigurarea funcțiilor de achiziție, instalare și întreținere a echipamentelor	Direct pe elementele rețelei/alte echipamente sau servicii, acolo unde este posibil.	Toate

Categorii de costuri operaționale	Descriere	Metode de alocare	Unități de afaceri
Costuri cu logistica	Acoperă activitățile de achiziții, distribuție, depozitare și logistică	Urmează tratamentul adoptat pentru cheltuielile cu materialele, asociate activității de logistică.	Toate
Costuri generale și administrative	Costuri cu personalul administrativ și de conducere	Alocate pe toate componentele unităților de afaceri pe baza metodei marjelor egal proporționate (EPMU)	Toate

4.7 Capital mediu angajat

4.7.1 Prezentare generală

Definiția capitalului mediu angajat în scopul întocmirii evidenței contabile separate se găsește la secțiunea 4.4.4. Alocarea capitalului mediu angajat urmează o procedură similară celei pentru costuri de exploatare. Pentru unele elemente, cum ar fi majoritatea debitorilor comerciali, cifra de afaceri este mai potrivită pentru elementul generator de cost decât cheltuielile.

4.7.2 Mijloace fixe

Registrul de mijloace fixe cuprinde un nivel semnificativ de informații privind mijloacele fixe ale Romtelecom. Toate activele pot fi identificate cu ușurință și sunt alocate fie entităților de suport, fie entităților aferente echipamentelor de rețea, în vederea unei alocări ulterioare (vezi în continuare secțiunea 4.8).

4.7.3 Stocuri

În sistemul financiar-contabil al Romtelecom, conturile de stocuri din Balanța de verificare se referă la conturi echivalente de cheltuieli de exploatare și sunt, în consecință, alocate în același mod ca și conturile de cheltuieli de exploatare.

4.7.4 Debitori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, debitorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Debitori comerciali: alocați direct către unități și subunități de afaceri pe baza cifrei de afaceri relevante.
- Debitorii și creditorii din vânzarea pe piața de gros sunt atribuiți rețelelor de transport și, respectiv de acces.
- Veniturile aferente facturilor de întocmit sunt alocate direct unităților și subunităților de afaceri pe baza activității relevante.

- Alți debitori și cheltuielile înregistrate în avans sunt alocate unităților și subunităților de afaceri pe baza adecvată tipului de debitor respectiv.

4.7.5 Lichidități în casă și la bănci

Soldurile de numerar sunt alocate pe baza costurilor totale de exploatare aferente fiecărei unități și/sau subunități de afaceri pe perioada respectivă, cu excepția plăților către alți operatori.

4.7.6 Alți creditori

Din informațiile cuprinse în Balanța de verificare, creditorii sunt clasificați în următoarele categorii și alocați corespunzător:

- Creditorii comerciali sunt alocați unităților și subunităților de afaceri relevante pe baza cheltuielilor de exploatare, cu excepția salariilor și a plăților internaționale.
- Creditorii de imobilizări sunt alocați entităților relevante pe baza valorilor activelor medii aferente perioadei. Creditele pe termen lung acordate de furnizori pentru achiziționarea imobilizărilor au fost excluse din calculul capitalului mediu angajat întrucât reprezintă o sursă de finanțare a acestuia.
- Porțiunea pe termen lung a venitului amânat din serviciile de conectare nu este exclusă din capitalul angajat deoarece nu reprezintă o sursă de finanțare. Această datorie pe termen lung este alocată direct activității corespunzătoare de conectare din cadrul unității de afaceri rețea de acces.
- Datoriile legate de salarii sunt alocate activităților în același mod ca și cheltuielile asociate salariilor.
- Alți creditori sunt alocați entității relevante pe baze adecvate tipului de creditor respectiv.

4.7.7 Provizioane

Provizioanele sunt fie alocate direct entității corespunzătoare (activitate, element de rețea sau echipamente auxiliare), fie alocate în funcție de baze relevante costului respectiv. Conturile principale, cu bazele de alocare aferente, sunt următoarele:

- Costuri de restructurare, atribuite pe baza costurilor salariale
- Deprecierea activelor, ce urmează tratamentului activelor provizionate.
- Provizionul pentru beneficii la pensionare a fost exclus din calculul capitalului mediu angajat intrucat reprezinta un provizion pe termen lung;
- Provizioanele pentru taxe sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat.

4.8 Alocarea echipamentelor și activităților auxiliare

Echipamentele și activitățile auxiliare se referă în principal la costurile de întreținere și exploatare și la capitalul angajat aferente echipamentelor informatice, vehiculelor, clădirilor, telefoanelor mobile și programelor informatice ale Romtelecom.

Acestea sunt alocate în modul următor:

- Echipamente informatice, telefoane mobile și vehicule: sunt alocate către departamente/activități pe baza datelor administrative ale Romtelecom folosind ca element generator de cost utilizarea/proprietatea asupra acestor active;
- Programe informatice: alocate în funcție de natura activului respectiv. Programele informatice aferente rețelei sau platformei și costurile de licență sunt alocate echipamentelor de rețea relevante. Programele informatice de birou și costurile de licență sunt atribuite departamentelor, pe baza aceleiași alocări ca și în cazul echipamentelor informatice (vezi punctul anterior). Programe informatice de facturare și alte programe specifice sunt alocate activității relevante (de ex. facturare vânzare cu amănuntul);
- Clădiri: toate costurile de exploatare și capitalul angajat aferente clădirilor Romtelecom sunt alocate unui set specific de entități „spațiul fizic ocupat”, pe baza utilizării clădirilor Romtelecom. Entitățile de ‘spațiu fizic ocupat’ cuprind entități aferente departamentelor (de exemplu finanțe), entități specifice echipamentelor de rețea (de exemplu spațiu destinat comutatoarelor digitale locale), entități specifice activităților (de exemplu depozitare). Baza alocării o constituie datele colectate în cadrul funcțiunii de control administrativ al Romtelecom cu privire la utilizarea suprafeței fiecărei clădiri.

4.9 Alocarea entității „spațiu fizic ocupat”

După cum s-a arătat în secțiunea anterioară, costurile cu clădirile Romtelecom (atât cele de exploatare, cât și capitalul angajat) sunt alocate unui set de entități de ‘spațiu fizic ocupat’. Aceste entități sunt, la rândul lor, alocate mai departe în modul următor:

- cele aferente departamentelor sunt alocate entității-departament echivalente;
- cele aferente echipamentelor de rețea sunt alocate direct entității de echipament de rețea relevante;
- cele aferente unei activități specifice sunt alocate direct entității-activitate relevante;
- spațiile tehnice neutilizate sunt considerate cheltuieli generale ale echipamentelor aferente rețelei de transport;
- spațiile neutilizate din clădiri sunt considerate cheltuieli generale ale companiei.

4.10 Alocarea costurilor departamentale

Toate costurile de exploatare și capitalul angajat care au fost alocate entităților departamentale sunt ulterior alocate tuturor entităților-activitate pe baza numărului total de ore înregistrat pe activitate de angajații fiecărui departament. Informațiile legate de numărul de ore sunt înregistrate în sistemul Romtelecom de plată a salariilor, provenind din sistemului de pontaj utilizat de angajații Romtelecom, și sunt încărcate în modelul de calcul al costurilor pentru această etapă de alocare.

4.11 Alocarea activităților tehnice

Aceste activități tehnice includ toate activitățile de operare și întreținere legate de echipamentele de rețea. Majoritatea activităților de acest tip sunt alocate pe o bază de 1:1 către entitatea-echipament de rețea corespunzătoare. O parte dintre aceste activități se referă la un grup de entități-echipamente de rețea corelate. Aceste activități au fost alocate entităților-instalații individuale, pe baza unui element generator de cost de tip tehnic adecvat, cum ar fi capacitatea, cantitatea de echipament, etc.

4.12 Alocarea echipamentelor de rețea

4.12.1 Prezentare generală

Procesul de alocare a costurilor echipamentelor de rețea aparținând rețelei de acces și de transport către elementele de rețea, se bazează pe sursele de date operaționale și de planificare a rețelei, precum și pe expertiza inginerilor Romtelecom și a furnizorilor de echipamente.

Împreună, elementele rețelei alcătuiesc toate costurile și capitalul angajat ale unităților de afaceri separate „rețea de transport” și „rețea de acces”. Alocările principale ale echipamentelor de rețea sunt prezentate pe larg în continuare.

4.12.2 Echipament de comutare

Principalele elemente generatoare de cost pentru echipamentele de comutare sunt liniile și traficul.

Costurile echipamentelor de comutare sunt alocate elementelor de rețea corespunzătoare pe baza unui studiu tehnic detaliat, realizat în vederea analizării funcționalității acestui echipament.

Pe baza acestui studiu este identificată alocarea costurilor totale de comutare între unitatea de afaceri “rețea de acces” și unitatea de afaceri “rețea de transport”. Echipamentul specific inclus în acest studiu este format din porturile de abonat, porturile de conectare, echipamente specifice de comutare, programele informatice aferente și alte echipamente auxiliare de comutare.

Cheltuielile aferente comutării sunt asociate principalelor elemente generatoare de cost, după cum urmează:

- Linii – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a furniza accesul la rețea;
- Trafic – costurile asociate echipamentelor care au funcția de a stabili și a menține deschisă o cale completă pentru transmiterea apelurilor în cadrul rețelei.

Această analiză este efectuată pentru toate tipurile de echipamente de comutare.

4.12.3 Echipamentele de transmisiuni

Echipamentele de transmisiuni oferă următoarele tipuri de legături:

- legături între echipamente acces/ locația clientului și locațiile centralele telefonice;
- legături între concentratoare și centralele telefonice;
- legături între centralele telefonice .

Echipamentul de transmisiuni pentru aceste legături este înregistrat de Romtelecom pe tipuri de echipamente (de exemplu STM1). Pe baza informațiilor tehnice din registrul de mijloace fixe, echipamentul de transmisiuni este evidențiat separat în funcție de locația în rețea (exemplu inelul de transmisiuni). Odată ce s-a făcut această evidențiere separată, capacitatea fiecărui tip de echipament se alocă pe baza capacității de transmisie utilizate între următoarele elemente de rețea:

- utilizarea PSTN împărțită pe legături de transmisiuni (de exemplu comutator local (Lx) către comutator tranzit (Tx))
- utilizarea liniilor închiriate
- utilizarea rețelei de date
- alte utilizări după funcție

La baza acestei alocări se află un studiu al capacității de transmisie efectuat de departamentele tehnice ale Romtelecom.

Cablurile din fibră optică folosite la conectarea legăturilor de transmisiuni sunt analizate într-o manieră similară. Elementul generator de cost folosit la alocare este lungimea în kilometri a cablului asociat cu inelele identificate în cadrul ierarhiei rețelei Romtelecom. În continuare, alocarea fiecărui nivel al ierarhiei se face pe baza capacității echipamentelor de transmisiuni.

Există, în consecință, două tipuri de elemente de rețea pentru echipamentele de transmisiuni:

- Legăturile de transmisiuni dependente de capacitate (capacitatea echipamentului SDH); și
- Legăturile de transmisiuni dependente de lungime (kilometri de cablu din fibră optică).

4.12.4 Rețeaua de cabluri de acces subterane

Cablurile subterane din cupru asigură conectarea de la nivelul centralei până la ultimul punct de distribuție al rețelei de acces. Aceste cabluri sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe al Romtelecom drept cabluri subterane din cupru. Cablurile sunt folosite la transportul serviciilor de acces local, cum ar fi PSTN și ISDN, precum și al unor servicii cum ar fi circuitele private care necesită căi speciale. Principalul factor de cost este numărul de perechi de cablu.

4.12.5 Rețeaua de conducte

Rețeaua de conducte furnizează căile fizice subterane descrise în secțiunea anterioară 4.12.4. Rețeaua este folosită atât la transportul serviciilor de acces local cum sunt PSTN, ISDN și al circuitelor private care necesită căi dedicate, cât și al legăturilor de transmisiuni. Principalele elemente generatoare de cost pentru conducte sunt numărul total de kilometri de conductă și kilometri tub.

Procesul de alocare a costurilor conductei între unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” se face pe baza unei verificări analitice a datelor referitoare la mijloacele fixe conducte din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.12.6 Echipamente de suport aerian

Rețeaua aeriană furnizează căile fizice aeriene. Acestea sunt înregistrate în registrul de mijloace fixe ca stâlpi și echipamente aeriene. Rețeaua aeriană este utilizată pentru a transporta atât servicii de acces local, cum sunt PSTN și ISDN, cât și servicii tip circuite private care necesită căi speciale. Rețeaua este folosită, de asemenea, pentru a transporta legături de transmisiuni ale rețelei de transport. Principalul factor de cost pentru echipamentele suport aeriene îl reprezintă kilometri-cablu.

Procesul de alocare a costurilor acestor active între unitatea de afaceri „rețea acces” și unitatea de afaceri „rețea de transport” se face pe baza verificării analitice a datelor referitoare la echipamentele aeriene din registrul de mijloace fixe al Romtelecom și utilizarea acestora.

4.13 Alocarea activităților generale ale companiei

Toate activitățile generale ale companiei (ex. finanțe și planificare strategică) sunt alocate tuturor celor patru unități de afaceri (acces, transport, vânzare cu amănuntul și alte activități) pe baza metodei marjelor egal proporționate, folosind costurile de exploatare alocate acestor unități de afaceri ca bază a alocării, excluzând toate plățile către alți operatori, decontările interne, precum și plățile către ANCOM.

4.14 Alocarea cheltuielilor aferente rețelei de transport și rețelei de acces

Toate cheltuielile comune aferente rețelei (de exemplu activități ca planificarea rețelei) sunt aferente fie numai rețelei de transport sau celei de acces, fie amândurora. Aceste cheltuieli sunt alocate elementelor de rețea adecvate ale fiecărei unități de afaceri, folosind metoda marjelor egal proporționate, pe baza costului total de exploatare alocat elementelor de rețea.

4.15 Decontări Interne

4.15.1 Prezentare generală

Decontările interne ale elementelor de rețea din unitățile de afaceri “rețea de transport” și “rețea de acces” către unitățile/subunitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități” (și către produsele acestora) sunt calculate pe baza volumelor de utilizare înregistrate și a tarifelor decontărilor interne, stabilite fie prin referință la prețul la care serviciile rețelei de transport sau rețelei de acces sunt puse la dispoziția altor operatori, fie, acolo unde nu există asemenea echivalent, la costul complet alocat al activității relevante.

4.15.2 Conținutul unității de afaceri “rețea de transport

Unitatea de afaceri “rețea de transport” este alcătuită din: veniturile de interconectare de la alți operatori, veniturile din decontări interne de la unitățile de afaceri “vânzare cu amănuntul” și “alte activități”, precum și din costurile și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de transport.

4.15.3 Conținutul contului unității de afaceri “rețea de acces”

Unitatea de afaceri “rețea de acces” este alcătuită din veniturile din servicii de acces de la alți operatori și din venitul din decontările interne de la unitatea de afaceri “vânzare cu amănuntul”, precum și din costul și capitalul angajat al tuturor elementelor rețelei de acces.

4.15.4 Conținutul unității de afaceri “vânzare cu amănuntul”

Unității de afaceri “vânzare cu amănuntul” îi sunt atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne pentru utilizarea rețelei de transport și a rețelei de acces.

4.15.5 Conținutul unității de afaceri “alte activități”

Unității de afaceri “alte activități” îi sunt atribuite toate veniturile, costurile și capitalul angajat aferente acesteia, inclusiv costurile decontărilor interne, pentru utilizarea rețelei de transport.

5 Decontări Interne

5.1 Introducere și prezentare generală

În conformitate cu obligația de evidență contabilă separată, Romtelecom întocmește Situații Financiare Separate pentru fiecare dintre unitățile sale de afaceri: rețea de transport, subunitățile rețelei de transport, rețea de acces, vânzare cu amănuntul și subunitățile rețelei vânzare cu amănuntul și alte activități.

Romtelecom are obligația de a întocmi situațiile financiare pe baza costului curent folosind decontările interne calculate în conformitate cu principiile descrise mai jos.

5.2 Costurile rețelei

Unitatea de afaceri „rețea de transport” vinde o serie de servicii de rețea menite să răspundă diferitelor nevoi ale altor operatori și, respectiv, ale unității de afaceri „vânzare cu amănuntul.” Prețul fiecărui astfel de serviciu se bazează pe elementele de rețea sau componente ale acestora, utilizate în furnizarea serviciului.

Un element de rețea este o unitate de echipament de rețea sau activitate al cărei cost poate fi identificat separat, dar care, în majoritatea cazurilor, nu poate fi furnizată separat, de exemplu o legătură între un comutator local și unul de tranzit. Toate serviciile furnizate de unitatea de afaceri „rețea de transport”, fie către alți operatori, fie către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”, sunt alcătuite din combinații între unul sau mai multe elemente de rețea.

Romtelecom are obligația de a respecta principiul nediscriminării în calcularea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros („rețea de transport” și „rețea de acces”) către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul („vânzare cu amănuntul” și „alte activități”) utilizate la pregătirea Situațiilor Financiare Separate. Conform acestui principiu, furnizarea serviciilor interne trebuie să se realizeze în condiții echivalente celor oferite altor operatori externi. Cu toate acestea, în 2009 și 2008, prețurile practice pentru serviciile furnizate operatorilor externi, nu s-au bazat pe calcularea unui preț unitar pentru elementele de rețea individuale, în conformitate cu principiul definit anterior. Prin urmare, pentru a se asigura conformitatea cu ambele principii enunțate mai sus, decontările interne au fost determinate pe baza aplicării unui cost mediu pe element de rețea corespunzător utilizării elementului de rețea relevant pentru fiecare serviciu.

Pentru evaluarea decontărilor interne de la unitățile de afaceri de vânzare de gros către unitățile de afaceri de vânzare cu amănuntul, consecvent cu metoda utilizată în anii precedenți, Romtelecom a transformat tarifele de interconectare în EUR prevăzute în *ORI*, în RON la cursul de închidere de la data bilanțului.

Decizia solicită prezentarea unei note la Situațiile Financiare Separate „Structura decontărilor interne între rețeaua de transport și cea de vânzare cu amănuntul”. Pentru a realiza această notă elementele rețelei de transport au fost asociate Serviciilor Standard (a se vedea secțiunea Servicii Standard), cum sunt de exemplu serviciile de origine a apelurilor, de terminare a apelurilor etc. Prin urmare, serviciile vândute de unitatea de afaceri rețea de transport sunt obținute prin combinarea serviciilor standard și a elementelor de rețea corespunzătoare componentei neafere rețelei de transport, pentru a

determina decontările interne. Ajustarea realizată pentru asigurarea respectării principiului nediscriminării se determină pe baza costului mediu al serviciilor standard și elementelor de rețea corespunzătoare componentei neaferește rețelei de transport, pe baza utilizării acestora la furnizarea fiecărui serviciu.

5.3 Servicii Standard

Romtelecom a definit următoarele servicii standard:

- 1) Originare apel – un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru originarea apelului.
- 2) Terminare apel - un concentrator, o conexiune între un concentrator și un comutator local, și un comutator local folosit pentru terminarea apelului.
- 3) Componentă de transport între comutatoare locale (componentă de transport Lx-Lx) – un comutator local și o conexiune între un comutator local și alt comutator local, dar neincluzând al doilea comutator local.
- 4) Componentă de transport între un comutator local și unul de tranzit (componentă de transport Lx-Tx) – un comutator de tranzit și o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator local, dar neincluzând comutatorul local.
- 5) Componentă de transport între două comutatoare de tranzit (componentă de transport Tx-Tx)– un comutator de tranzit și o conexiune între două comutatoare de tranzit, dar neincluzând și al doilea comutator de tranzit.
- 6) Tranzit între două comutatoare de tranzit (Tranzit Tx-Tx)– două comutatoare de tranzit și o conexiune între ele.
- 7) Simplu tranzit comutator local – un comutator local
- 8) Simplu tranzit comutator de tranzit – un comutator de tranzit.
- 9) Segment de serviciu cu amănuntul, originare apel (segment-originare apel)– un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 10) Segment de serviciu cu amănuntul, terminare apel (segment-terminare apel)- un concentrator și o conexiune de la concentrator la un comutator local.
- 11) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare locale (segment tranzit Lx-Lx) – o conexiune între două comutatoare locale.
- 12) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator local și unul de tranzit (segment transit Lx-Tx) – o conexiune între un comutator local și unul de tranzit.
- 13) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între două comutatoare de tranzit (segment transit Tx-Tx)- o conexiune între două comutatoare de tranzit.

14) Segment de serviciu cu amănuntul, tranzit între un comutator de tranzit și comutatorul internațional (segment transit Tx-IGW)– o conexiune între un comutator de tranzit și un comutator internațional.

15) Componenta comutatorului internațional – comutatorul internațional.

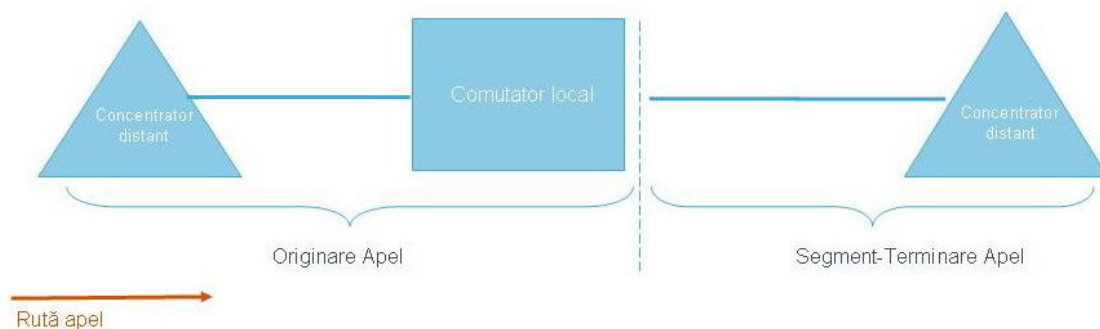
Aceste Servicii Standard pot fi regăsite în descrierea schematică a fiecărei rute definite.

5.4 Tipuri de rute

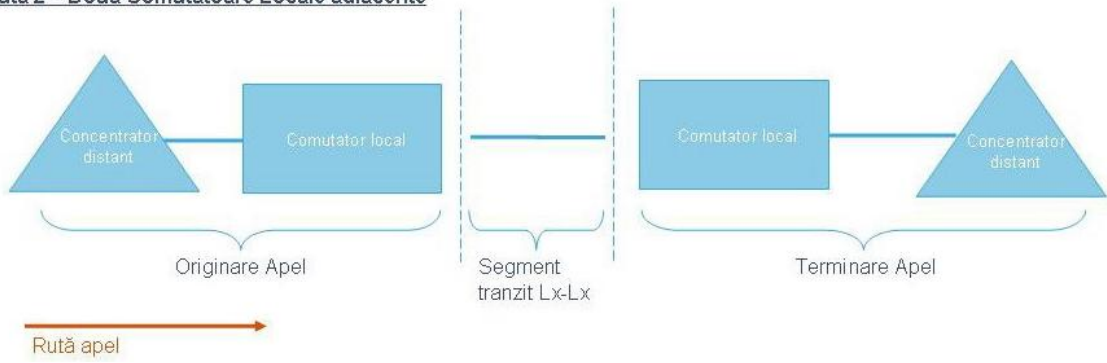
Următoarele diagrame descriu principalele 7 tipuri de rute utilizate pentru calcularea decontărilor interne pe baza serviciilor standard:

- Ruta 1 – Un comutator local
- Ruta 2 – Două comutatoare locale adiacente
- Ruta 3 – Simplu tranzit
- Ruta 4 – Dublu tranzit
- Ruta 5 – Triplu tranzit
- Ruta 6 – Simplu tranzit și comutator internațional
- Ruta 7 – Dublu tranzit și comutator internațional

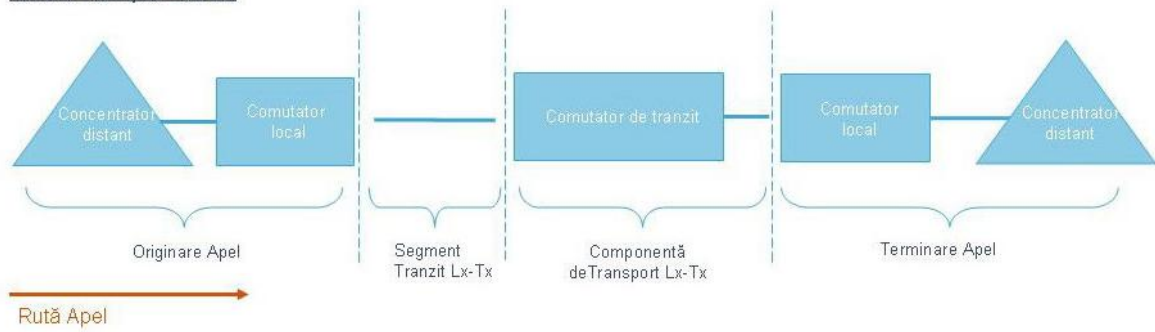
Ruta 1 – Un Comutator Local

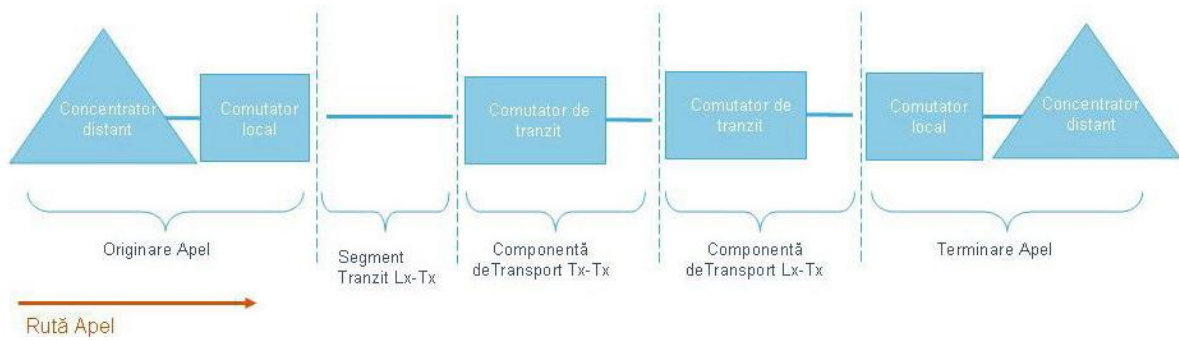
Ruta 2 – Două Comutatoare Locale adiacente

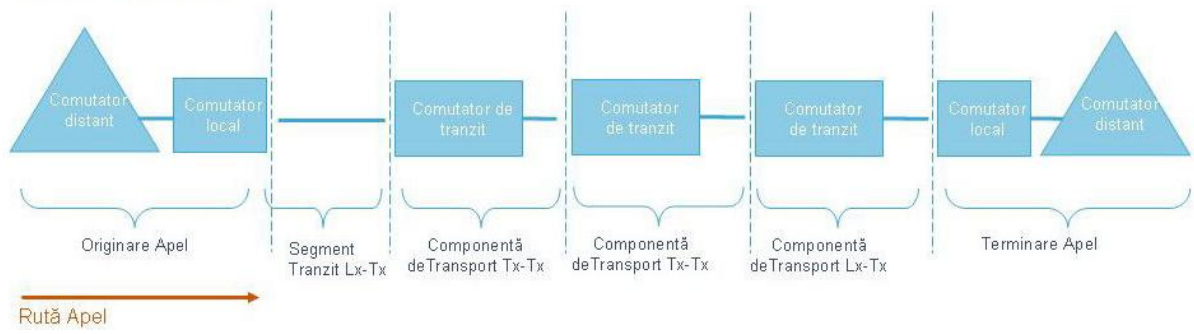
Ruta 3 – Simplu Tranzit

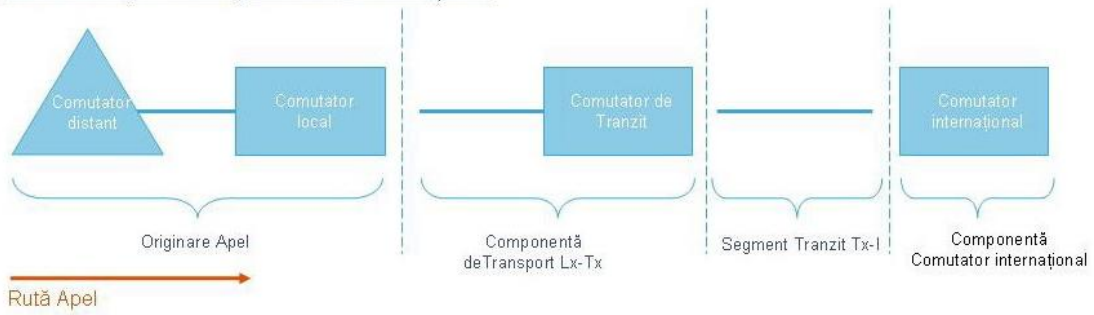
Ruta 4 – Dublu Tranzit

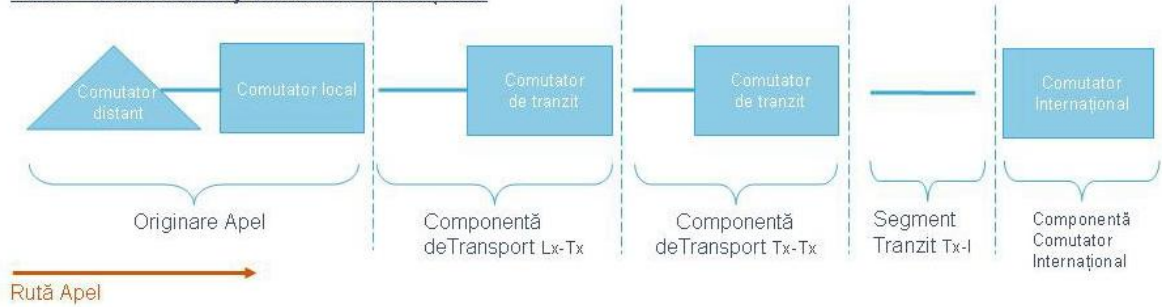
Ruta 5 – Triplu Tranzit

Ruta 6 – Simplu Tranzit și comutator internațional

Ruta 7– Dublu Tranzit și comutator internațional

5.5 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de transport”

5.5.1 Principiu

Abordarea adoptată pentru tarifarea transferului intern al elementelor de rețea utilizate intern precum și extern de către ceilalți operatori, se bazează pe calcularea unui cost mediu pe element de rețea, aferent fiecărui tarif extern, având în vedere legătura cu costul complet alocat al elementelor de rețea utilizate în furnizarea sa. Aceste cheltuieli determinate în mod individual sunt agregate pentru a determina un cost mediu ponderat pe element de rețea. Factorii de ponderare aplicați în scopul determinării acestui cost mediu se bazează pe volumul total al tipurilor de servicii asociate, incluzând volumele serviciilor de vânzare cu amănuntul, care sunt atribuite celui mai apropiat tip de serviciu extern echivalent.

În cazul elementelor de rețea care nu contribuie la furnizarea serviciilor către operatorii externi, decontările interne sunt bazate pe calcularea costurilor unitare complet alocate și factorii de utilizare a acestora în cursul anului respectiv.

Costurile unitare ale elementelor de rețea descrise mai sus sunt combinate pentru a calcula costul unitar al Serviciilor Standard.

5.5.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea tarifelor decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conține date nefinanciare, inclusiv analize detaliate privind volumele de servicii și utilizarea rețelei. Principalele clase de informații necesare calculării decontărilor interne sunt sumarizate mai jos.

- Volume de trafic pe produs/serviciu (în minute);
- Factori de utilizare pe Servicii Standard pe produs/serviciu; și
- Utilizarea Serviciilor Standard (în minute) .

5.5.3 Calcularea decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de transport” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”.

Costul calculat al Serviciilor Standard și al componentei neafere rețelei de transport constituie baza decontărilor interne cu unitățile de afaceri „vânzare cu amănuntul” și „alte activități”. Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard și volumele de servicii sunt aplicate la costurile calculate ale Serviciilor Standard și componentei neafere rețelei de transport pentru a determina tarifele de decontare internă aferente acestora.

Factorii de utilizare ai Serviciilor Standard sunt calculați utilizând eșantioane reprezentative de apeluri pentru toate produsele și serviciile, pe baza examinării traficului pentru două luni. Fiecare produs are un număr de rute posibile ale apelului care vor fi furnizate prin utilizarea unor combinații diferite de elemente de rețea. Fiecare dintre aceste rute obținute din datele colectate sunt mapate către o rută definită (a se vedea secțiunea Rute) care este constituită din Servicii Standard și componente neafere rețelei de transport. Pentru a păstra un număr rezonabil de Servicii Standard, Romtelecom a utilizat două ipoteze simplificatoare:

1) Conexiunea dintre concentrator și comutatorul local include orice conexiune între concentratoare, așa cum s-a întâmplat și în cazul elaborării Situațiilor Financiare Separate pentru anul precedent. Pentru a limita numărul necesar de Servicii Standard, fiecare serviciu care utilizează conexiuni între concentratoare, are aceeași marjă de creștere aplicată factorului de rutare de la concentrator la comutatorul local. Această marjă de creștere este calculată pe baza mediei ponderate a tuturor serviciilor care au în componența lor o conexiune între două concentratoare; și

2) Fiecare serviciu care utilizează un concentrator se consideră că utilizează în aceeași proporție concentratorul distant și cel colocat într-un comutator local. Această proporție este calculată pe baza mediei ponderate a serviciilor care utilizează un concentrator.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard și componentelor neaferește rețelei de transport în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volumele de servicii aferente acestora.

În continuare este prezentat un exemplu privind procedura de determinare a tarifelor aferente componentei de transport:

Etapa 1. Costurile unitare ale serviciilor de rețea

	Serviciu Standard 1	Serviciu Standard 2	Serviciu Standard n	Cost total
Cheltuială/Cost unitar	X	X		
Factor de utilizare a Serviciului Standard	X	X		
Costul serviciului	X	X	X	X

Etapa 2 Costuri unitare ale serviciilor de rețea

Costurile totale ale serviciilor sunt calculate prin multiplicarea costurilor unitare ale Serviciilor Standard cu volumele de servicii corespunzătoare acestora.

Exemplul de mai sus este specific unui serviciu de rețea aferent componentei de transport. Calculul pentru serviciile de rețea corespunzătoare componentei neaferește rețelei de transport se face în mod similar.

5.6 Decontări interne ale unității de afaceri „rețea de acces”

5.6.1 Principiu

Decontările interne cu „rețeaua de acces” sunt bazate pe costul unitar calculat pentru elementele rețelei de acces și utilizarea acestor elemente de rețea în cadrul perioadei de raportare relevante.

5.6.2 Cerințe privind volumele de servicii și utilizare

Sistemul utilizat pentru calcularea decontărilor interne și întocmirea Situațiilor Financiare Separate conține informații nefinanciare, inclusiv analize detaliate a volumelor de servicii și utilizării rețelei. Tabelul de mai jos prezintă sumar principalele clase de informații:

Utilizarea elementului „rețea acces”

- Volume pe produs/serviciu;
- Factorul de utilizare pe element „rețea de acces” pe produs/serviciu;
- Utilizarea elementelor de rețea de acces.

Costurile calculate ale elementelor de rețea de acces constituie baza decontărilor interne ale unității de afaceri „rețea de acces” către unitatea de afaceri „vânzare cu amănuntul”. Pentru a calcula valoarea decontării interne, volumele serviciilor cu amănuntul sunt aplicate costurilor calculate ale elementelor de rețea de acces.

Decontările interne sunt calculate în două etape:

- agregarea costurilor unitare ale elementelor de rețea în costuri unitare ale serviciilor de rețea;
- multiplicarea costurilor unitare ale serviciilor de rețea cu volume de servicii de rețea aferente.

5.7 Raportarea decontărilor interne

Situațiile Financiare înregistrează decontările interne specificate mai sus ca:

- Venituri ale unității de afaceri „rețea de transport” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și alte unități de afaceri;
- Venituri ale unității de afaceri „rețea de acces” provenind de la unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul”; și
- Cheltuieli de exploatare în unitatea de afaceri „vânzarea cu amănuntul” și unitatea de afaceri „alte activități”,

Achizițiile unității de afaceri „vânzare cu amănuntul” de la unitatea de afaceri „rețea de transport” și unitatea de afaceri „rețea de acces” sunt analizate în forma generală descrisă în cadrul proformei Situațiilor Financiare Separate, așa cum este specificat în Decizie.

6 Politici contabile pe baza costurilor curente

6.1 Bazele întocmirii situațiilor financiare

Situațiile Financiare Separate sunt întocmite în conformitate cu următoarele, listate în ordinea priorității:

- Principii contabile de reglementare;
- Metode de alocare;
- Decontări interne; și
- Politici contabile.

Situațiile Financiare Separate conferă prioritate prevederilor Deciziei.

În conformitate cu prevederile Deciziei, aceste situații financiare au fost întocmite utilizând situațiile financiare consolidate ale Companiei, întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”), așa cum au fost adoptate de U.E., și care nu sunt situațiile financiare ale *Romtelecom*.

Compania efectuează înregistrările contabile în lei românești („RON”) în conformitate cu legislația românească. Situațiile financiare statutare anuale sunt întocmite în conformitate cu cerințele contabile ale legislației românești și practicile contabile emise de Ministerul Finanțelor Publice din România. Aceste situații financiare se bazează pe înregistrările contabile statutare ale *Romtelecom*, care sunt întocmite în baza convenției costului istoric, cu excepția anumitor indexări privind imobilizările corporale.

Situațiile Financiare pe baza costurilor curente pentru unități de afaceri și sub-unități sunt întocmite în baza conceptului menținerii capitalului financiar. Conform acestui concept, profitul bazat pe costurile curente este obținut prin ajustarea profitului bazat pe costurile istorice pentru a reflecta efectul modificării valorii activelor și al erodării puterii de cumpărare a capitalurilor proprii în cursul anului datorită inflației generale. Totuși, ajustarea la inflație a capitalurilor proprii nu este relevantă pentru unitățile de afaceri și activități. Valorile activelor sunt ajustate până la valoarea justă pentru companie care de regula este echivalentă cu costul curent net de înlocuire al acestora. Modificările valorii activelor sunt prezentate ca și câștiguri sau pierderi din retratare nerealizate. Acestea includ de asemenea alte mișcări care sunt înregistrate direct în rezerve în contabilitatea bazată pe costul istoric. Detalii suplimentare privind evaluarea activelor sunt prezentate în capitolul 7.

Întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu principiile contabile general acceptate presupune utilizarea de estimări și ipoteze care afectează valorile raportate ale activelor și datoriilor și prezentarea activelor și datoriilor incerte la data întocmirii situațiilor financiare și veniturile și cheltuielile raportate pentru perioada de raportare. Cu toate că aceste estimări sunt bazate pe cele mai bune cunoștințe ale managementului referitoare la evenimentele și acțiunile curente, rezultatele reale pot fi diferite de aceste estimări.

Bazele consolidării

Situațiile Financiare Separate includ situațiile financiare ale *Romtelecom* și ale subsidiarei sale, NextGen Communications SRL, la data de 31 decembrie 2009.

Subsidiara este consolidată în întregime de la data înființării și va continua să fie consolidată până la data la care încetează controlul asupra operațiunilor sale.

Situațiile financiare ale subsidiarei sunt întocmite pentru aceeași perioadă de raportare ca și a societății mamă, utilizând politici contabile consecvente.

Toate soldurile intra-grup, veniturile și cheltuielile sau câștigurile sau pierderile nerealizate rezultând din tranzacțiile intra-grup sunt eliminate în întregime.

Subsidiara NextGen Communications SRL a fost înființată în data de 9 iulie 2008, având ca obiect principal activități de telecomunicații prin cablu.

Investiția în entitatea asociată

Entitățile asociate sunt entități asupra cărora Compania deține între 20% și 50% din drepturile de vot, sau asupra cărora Compania exercită influență semnificativă, dar pe care nu le controlează. Investițiile în entități asociate sunt înregistrate prin metoda capitalurilor proprii și inițial sunt recunoscute la cost.

Cota – parte a Companiei din câștigurile sau pierderile entităților sale asociate după data achiziției, sunt recunoscute în contul de profit și pierdere și cota-parte din mișcările în rezerve post achiziție sunt recunoscute în rezerve. Mișcările cumulate post-achiziție sunt ajustate în contrapartida cu costul investiției.

Atunci când cota-parte a Companiei în pierderile unei entități asociate este egală cu sau depășește participarea sa în acea entitate asociată, inclusiv alte creanțe negarantate, societatea nu recunoaște alte pierderi, cu excepția cazului în care are obligația să efectueze plăți în numele asociatului său. Câștigurile nerealizate sau tranzacțiile dintre Companie și asociații săi sunt eliminate în proporția participării Companiei în entitățile asociate; pierderile nerealizate sunt de asemenea eliminate cu excepția cazurilor în care tranzacția furnizează evidența pentru deprecierea de valoare a activului transferat. Politicile contabile ale entităților afiliate au fost modificate acolo unde a fost cazul pentru a asigura consecvența cu politicile adoptate de Companie.

6.2 Conversia în monedă străină

6.2.1 Moneda Situațiilor Financiare Separate

Elementele incluse în Situațiile Financiare Separate sunt măsurate în moneda mediului economic în care Compania își desfășoară preponderent activitatea („moneda funcțională”). Situațiile Financiare Separate sunt prezentate în lei românești (RON), care este și moneda funcțională și de raportare a Societății.

În plus, conform Deciziei, situațiile sunt prezentate și în Euro. Prezentarea situațiilor în Euro este bazată pe aplicarea cursului de schimb valabil la data bilanțului contabil.

6.2.2 Tranzacții și solduri

Tranzacțiile în monedă străină sunt convertite în moneda de măsurare la cursurile de schimb valabile la data tranzacțiilor. În concordanță cu Situațiile Financiare Separate elaborate pentru anii precedenți câștigurile și pierderile rezultate din decontarea acestui tip de tranzacții și din conversia activelor și datoriilor monetare exprimate în monedă străină sunt excluse din situațiile contului de profit și pierderi.

6.3 Contabilitatea în mediu hiperinflaționist

Înainte de 1 iulie 2004, ajustările și reclasificările efectuate în înregistrările statutare în scopul prezentării IFRS includeau retratarea soldurilor și tranzacțiilor pentru modificările puterii generale de cumpărare a ROL în conformitate cu IAS 29 („Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”). IAS 29 impune ca situațiile financiare întocmite în moneda de raportare a unei economii hiperinflaționiste să fie retratate în termenii unității de raportare de la data bilanțului contabil. Deoarece caracteristicile mediului economic din România indică încetarea hiperinflației, începând cu 1 iulie 2004 Compania nu mai aplică prevederile IAS 29. Prin urmare, valorile raportate în termenii unității de raportare la data de 30 iunie 2004 sunt tratate ca bază pentru valorile prezentate în situațiile financiare IFRS care stau la baza întocmirii Situațiilor Financiare Separate.

Principiile urmate în retratarea cifrelor în cursul perioadei de hiperinflație sunt:

6.3.1 Active și pasive monetare

Numerarul și echivalentul de numerar, creanțele (cu excepția avansurilor plătite furnizorilor de mijloace fixe), datoriile și împrumuturile purtătoare de dobândă nu sunt retratate deoarece sunt considerate active și datorii monetare și, în consecință, sunt prezentate în RON la data bilanțului contabil.

6.3.2 Elemente nemonetare

Elementele nemonetare (acele elemente ale bilanțului contabil care nu erau exprimate în RON la 30 iunie 2004) au fost retratate pe baza costului lor istoric sau de evaluare prin aplicarea variației în CPI fie de la data achiziției, evaluării sau aportului, la 30 iunie 2004.

6.3.3 Contul de profit și pierdere

Deoarece mediul economic din România a încetat să fie hiperinflaționist începând cu 1 iulie 2004, elementele din contul de profit și pierdere înregistrate în perioada următoare (inclusiv exercițiile financiare pentru 2009 și 2008 în întregime) nu au fost retratate, cu excepția tranzacțiilor care nu sunt de natură monetară referitoare la elemente de bilanț apărute pentru prima dată anterior acestei date, cum sunt amortizarea activelor tangibile. Cheltuiala cu amortizarea aferentă anului, precum și pierderile din deprecierea activelor, sunt de aceea influențate de valoarea netă a imobilizărilor corporale și necorporale dobândite înainte de 1 iulie 2004.

6.4 Imobilizări corporale

6.4.1 Cost/evaluare

În conformitate cu Decizia, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pe baza costurilor curente utilizând conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). După cum este specificat în cadrul Deciziei, „utilizarea costurilor curente necesită evaluarea activelor (implicit, a amortizării) la costuri curente. Această evaluare se va realiza utilizând metoda costului de înlocuire. Utilizarea acestei metode presupune evaluarea activelor fie la valoarea curentă de piață a acestora, fie la valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității (Modern Equivalent Asset), în cazul acelor active care nu se mai regăsesc pe piață”.

Romtelecom utilizează trei metode diferite disponibile de evaluare a activelor pe baza costurilor curente, fiecare fiind adecvată în anumite circumstanțe.

6.4.1.1 Cost istoric

Costul istoric al unui activ poate fi utilizat ca un substitut pentru costul curent al unui activ pentru care este improbabil ca utilizarea costului istoric să determine o valoare semnificativ diferită de acelea pentru care sunt utilizate costuri curente. Acesta se întâmplă cel mai probabil atunci când:

- activul are o valoare netă scăzută; și/sau
- durata de viață a activului este relativ scurtă; și/sau
- activele au fost achiziționate în anul în care a avut loc evaluarea.

6.4.1.2 Indexarea

Această metodă este corespunzătoare activelor care au suferit modificări tehnologice minore și pentru care toate costurile directe care au fost generate și capitalizate la zi ar exista și în cazul în care activul ar fi înlocuit astăzi. Evaluarea este direct legată de valoarea istorică înregistrată în registrul de mijloace fixe, asigurând astfel ca toate costurile relevante să fie incluse în evaluare. Indicele utilizat ar trebui, acolo unde este posibil, să fie un indice specific activului. Dacă nu poate fi obținut un indice specific corespunzător, un indice mai general poate fi utilizat ca aproximare a acestuia. Indicii corespunzători pot fi obținuți dintr-un număr de surse diferite de exemplu indici calculați de Institutul Român de Statistică sau indici general acceptați calculați de companii private. Conform Deciziei, metoda indexării a fost adoptată numai în relație cu activele unde utilizarea unei evaluări

bazate pe metoda absolută ar fi dificilă; unde a fost adoptată, indexul folosit a fost specific atât geografiei cât și tehnologiei, asigurând ca evaluarea rezultată nu diferă de o metodă absolută.

6.4.1.3 Evaluarea absolută

Această metodă de evaluare implică utilizarea cantităților fizice de active și prețurilor unitare curente ale acestora.

Metodologia de evaluare absolută poate fi utilizată cu privire la orice grup de active, dar este necesară în cazul activelor care au suferit modificări tehnologice ce au condus la o incapacitate de a furniza un cost direct de înlocuire. Atunci când se aplică această situație, costul de înlocuire este bazat pe costul unui Activ Modern Echivalent (MEA) cu un potențial de servicii similar.

La 31 decembrie 2009, imobilizările corporale în cadrul grupului de clădiri și containere au fost reevaluate de către Colliers International ca evaluator independent. Rezultatele procesului de evaluare au fost prezentate într-un raport realizat în conformitate cu Standardele Internaționale de Evaluare (IVS) adoptate de către Asociația Națională a Evaluatorilor din România și au fost folosite pentru calcularea valorii nete de înlocuire a clădirilor și containerelor.

Valorile nete de înlocuire ale imobilizărilor corporale evaluate la 31 decembrie 2009 de către Colliers International reprezintă valoarea la cost curent a acestora în cadrul Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2009.

Pentru câteva imobilizări corporale în cadrul grupului de clădiri și containere neincluse în evaluarea la 31 decembrie 2009 (dar luate în calcul la momentul evaluării din 31 decembrie 2006), valoarea de cost curent a fost determinată prin utilizarea unui index specific aplicat asupra valorii funizate de Colliers în cadrul reevaluării din 31 Decembrie 2006. Acest index a fost obținut din raportul emis de Corpul Experților Tehnici din România (Expertiza tehnică nr.113 din martie 2010).

Active Moderne Echivalente

După cum este menționat mai sus, în situațiile în care există o modificare tehnologică, activele existente nu se pot înlocui în formă identică, de exemplu, echipamentele de transmisiuni PDH. În astfel de cazuri, costul de înlocuire este bazat pe costul unui activ modern echivalent, și anume, costul unui activ modern cu potențial de servicii similar.

Costul de înlocuire al tuturor activelor evaluate pe bază de echivalent modern este calculat prin evaluare absolută. Ca parte a evaluării, diferențele semnificative în ceea ce privește funcționalitatea operațională dintre MEA și activul existent sunt identificate iar evaluarea activului modern echivalent este ajustată pentru a reflecta aceste diferențe.

În cadrul capitolului 7 a fost inclusă o descriere detaliată a metodei de evaluare a mijloacelor fixe.

6.4.2 Amortizarea

Amortizarea se calculează pe baza metodei liniare în funcție de duratele estimate de viață ale activelor.

Duratele de viață utilă atribuite diferitelor categorii de imobilizări corporale sunt:

	<u>Ani</u>
Clădiri proprii	45
Cablu și echipamente aferente	15-20
Centrale telefonice și echipamente aferente	10-15
Alte mijloace fixe	3-8

Conducerea Romtelecom continuă să evalueze planurile de dezvoltare a rețelei și în consecință revizuieste valorile reziduale ale activelor și duratele lor de utilizare, la data întocmirii fiecărui bilanț.

6.4.3 Terenuri și amenajări de terenuri

Terenurile primite de la Stat cu titlu gratuit sunt evaluate la o valoare estimată la data transferului dreptului de proprietate.

Terenurile nu se amortizează deoarece se consideră că au o durată de viață indefinită. Amenajările de terenuri, cum ar fi pregătirea locației în vederea instalării de echipamente și protejării spațiului tehnic, se amortizează pe baza metodei liniare în funcție de durata de viață a activului principal de rețea instalat în locația respectivă.

6.5 Imobilizări necorporale

6.5.1 Licențe

Licențele au o durată estimată limitată (nu mai mare de 20 de ani) și sunt înregistrate la cost curent mai puțin amortizarea acumulată și provizioanele pentru depreciere. Amortizarea licențelor este calculată pe baza metodei liniare pe durata licenței.

6.5.2 Programe informatice

Licențele pentru programele informatice achiziționate se capitalizează pe baza costului curent calculat pe baza metodei indexării (pentru detalii, a se vedea capitolul 7). Aceste costuri se amortizează în funcție de durata lor estimată de viață, între 3-5 ani.

De regulă, costurile asociate dezvoltării sau întreținerii programelor informatice sunt recunoscute ca și o cheltuială, în momentul în care sunt efectuate. Totuși, costurile care sunt asociate direct cu un produs unic și identificabil care este controlat de companie și este probabil că va genera beneficii economice în excesul costului, pe o perioadă mai mare

de un an, sunt recunoscute ca imobilizări necorporale. Aceste costuri includ cheltuielile cu personalul echipei de dezvoltare și o proporție adecvată din cheltuielile de regie.

Cheltuielile care determină prelungirea duratei de viață și dezvoltarea beneficiilor programelor informatice peste specificațiile și duratele de viață inițiale sunt recunoscute ca îmbunătățiri de capital și sunt adăugate la costul curent al programelor informatice. Aceste cheltuieli sunt capitalizate ca imobilizări necorporale dacă nu sunt parte integrantă a imobilizărilor corporale. Cheltuielile de dezvoltare a programelor informatice recunoscute ca active sunt amortizate pe o bază liniară pe o durată de la 3 la 5 ani.

6.5.3. Costurile de achiziție ale abonaților

Compania capitalizează sub forma activelor intangibile costurile incrementale cu conectarea la rețea referitoare la abonații rezidențiali cu care au fost încheiate contracte după data de 1 ianuarie 2007 pentru serviciile de telefonie fixă, serviciile de internet, precum și serviciile TV. Astfel, costul de achiziție al abonaților este amortizat pe o perioadă de 2 ani, aceasta reprezentând perioada în care clientul nu poate renunța la abonament.

6.6 Deprecierea activelor nefinanciare

Activele care au o durată de viață nedeterminată nu sunt supuse amortizării și sunt testate anual pentru a evalua pierderile din depreciere. Activele care sunt supuse amortizării sunt revizuite pentru identificarea pierderilor din depreciere ori de câte ori evenimente sau schimbări în circumstanțe indică faptul că valoarea contabilă nu mai poate fi recuperată. Pierderea din depreciere se înregistrează pentru valoarea cu care valoarea contabilă netă a activului depășește valoarea recuperabilă. Valoarea recuperabilă reprezintă maximumul dintre valoarea justă a activului din care sunt scăzute costurile de vânzare și valoarea de utilizare. Pentru calculul acestei pierderi, activele sunt grupate până la cel mai mic nivel de detaliu pentru care pot fi identificate fluxuri de numerar specifice (unități generatoare de numerar). Activele non-financiare care au suferit deprecieri sunt revizuite pentru a identifica posibile reversări de depreciere la fiecare dată de raportare.

Pentru scopul Situațiilor Financiare Separate, valorizarea provizionului de depreciere a imobilizărilor corporale se face pe baza principiului costului curent.

6.7 Instrumente financiare

6.7.1 Active financiare

Conform IAS 39 activele financiare sunt clasificate ca active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, împrumuturi și creanțe, investiții deținute până la scadență, active financiare disponibile pentru vânzare, sau ca derivate financiare precum instrumente de acoperire a riscului, într-un mod eficient, după caz. Compania determină clasificarea activelor și pasivelor sale financiare în momentul înregistrării inițiale.

Activele financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă plus, în cazul investițiilor care nu sunt evidențiate la valoarea justă prin profit sau pierdere, costurile direct atribuite tranzacției.

Achizițiile sau vânzările de active financiare care necesită livrarea activelor într-un interval de timp stabilit prin reglementări sau conform acordurilor existente pe piață (achiziții realizate în mod obișnuit) sunt recunoscute la data tranzacției, de exemplu: data la care Compania se angajează să cumpere sau să vândă active.

Evaluarea ulterioară a activelor financiare depinde de modul de clasificare a acestora, în conformitate cu politicile IFRS.

Un activ financiar (sau acolo unde este cazul, o parte a unui activ financiar, sau o parte a unui grup de active financiare similare) nu mai este recunoscut atunci când:

- dreptul de a încasa fluxuri de numerar din activul respectiv a expirat; sau
- Grupul a transferat dreptul său de a încasa fluxuri de numerar asociate activului sau și-a asumat obligația de a plăti fluxurile de numerar încasate integral și fără întârziere unei terțe părți dintr-un contract „pass-through”; fie (a) Grupul a transferat toate riscurile și beneficiile semnificative asociate activului, fie (b) Grupul nu a transferat și nici nu a păstrat toate riscurile și beneficiile asociate activului, dar a transferat controlul activului.

Activele financiare ale Companiei includ numerar și depozite pe termen scurt, creanțe comerciale și alte creanțe și alte active financiare la valoarea justă prin profit și pierdere.

Compania evaluează la fiecare dată de raportare dacă există o evidență obiectivă care să arate că un activ financiar sau un grup de active financiare sunt depreciate valoric. Un activ financiar sau un grup de active financiare se consideră a fi depreciate valoric dacă și numai dacă există evidența obiectivă a deprecierei valorii ca rezultat al unui sau mai multor evenimente care au survenit în urma recunoașterii inițiale a activului (în urma unei situații generatoare de depreciere) și acest eveniment generator de depreciere are un impact asupra fluxurilor estimate de numerar ale aceluși activ sau al grupului de active financiare, care pot fi estimate în mod ferm. În evidența deprecierei valorice se pot include și indiciile despre debitorii sau o clasă de debitori care întâmpină dificultăți financiare semnificative, abateri sau delictive în legătură cu plățile dobânzilor sau a ratelor, probabilitatea ca aceștia să intre în faliment sau alte metode de reorganizare financiară și unde date evidente indică faptul ca se înregistrează o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar estimate, cum ar fi modificări în condițiile economice care se corelează cu neîndeplinirea obligațiilor financiare.

6.7.1.1 Active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere

Un instrument financiar este clasificat la valoarea justă în profit sau pierdere dacă este deținut pentru tranzacționare sau este astfel clasificat în momentul în care este recunoscut inițial. Instrumentele financiare sunt înregistrate la valoarea justă în profit sau pierdere în situația în care Compania realizează astfel de investiții și ia decizia de a vinde sau de a cumpăra în funcție de valoarea justă a activelor în conformitate cu documentația privind managementul rului sau strategia de investiții a Companiei. În momentul recunoașterii inițiale costurile asociate tranzacției sunt recunoscute în profit sau pierdere în momentul în care sunt efectuate. Instrumentele financiare la valoare justă în profit sau pierdere sunt înregistrate la valoarea justă și modificările acestora sunt recunoscute în profit sau pierdere.

Compania a evaluat cu privire la activele sale financiare la valoarea justă prin contul de profit și pierdere (deținute în vederea tranzacționării) dacă intenția de a le vinde pe termen scurt mai este adecvată. Dacă, Compania se află în incapacitatea de a vinde aceste active financiare din cauza inactivității piețelor, iar decizia managementului de a le vinde în viitorul apropiat se schimbă semnificativ, Compania poate opta pentru reclasificarea acestor active financiare în cazuri rare. Reclasificarea la categoriile de împrumuturi acordate și creanțe, active disponibile pentru vânzare sau deținute până la maturitate, depind de natura activului. Această evaluare nu afectează orice activ financiar desemnat la valoarea justă prin contul de profit și pierdere de a utiliza opțiunea de valoare justă în momentul desemnării.

6.7.1.2 Active financiare disponibile pentru vânzare

Investițiile financiare disponibile pentru vânzare includ instrumente de capital și de împrumut. Investițiile de capital clasificate ca fiind disponibile pentru vânzare sunt acelea care nu sunt nici investiții deținute în vederea tranzacționării și nici desemnate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere. Instrumentele de împrumut din această categorie sunt acelea care se intenționează a fi deținute pentru o perioadă de timp nedeterminată și care pot fi vândute ca răspuns la necesitățile de lichidități sau ca răspuns la schimbările condițiilor de piață.

După evaluarea inițială, investițiile financiare disponibile pentru vânzare sunt ulterior evaluate la valoarea justă, iar câștigurile sau pierderile nerealizate sunt recunoscute drept rezerve până la scoaterea din gestiune a investiției, dată la care câștigurile și pierderile acumulate sunt recunoscute drept alte venituri operaționale, sau până când investiția financiară se consideră a fi depreciată valoric, dată la care pierderea acumulată este recunoscută drept cost financiar în contul de profit și pierdere și este scoasă din rezerve.

Compania a evaluat cu privire la activele financiare disponibile pentru vânzare dacă capacitatea și intenția de a le vinde în viitorul apropiat mai sunt adecvate. În cazul în care Compania nu poate să vândă aceste active financiare, din cauza piețelor inactive sau intenția conducerii se schimbă semnificativ în ceea ce privește această intenție în viitorul apropiat, Compania poate să aleagă să reclasifice aceste active financiare în circumstanțe rare. Reclasificarea la categoria de împrumuturi acordate și creanțe este permisă în cazul în care activul financiar întrunește definiția de împrumut acordat sau creanță și Compania are intenția și capacitatea să dețină aceste active în viitorul apropiat sau până la maturitate.

Reclasificarea la categoria de active financiare deținute până la maturitate este permisă doar în cazul în care Compania are capacitatea și intenția să dețină aceste active financiare până la maturitate.

Pentru un activ financiar reclasificat din categoria de active financiare disponibile pentru vânzare în altă categorie, orice câștig sau pierdere care anterior a fost recunoscut în capitaluri, este amortizat în contul de profit și pierdere pe durata de viață rămasă a acestei investiții folosind rata efectivă a dobânzii. Orice diferență între noul cost amortizat și fluxurile monetare estimate este, deasemenea, amortizată pe durata rămasă de viață a activului financiar folosind rata dobânzii efective. Dacă activul este ulterior supus deprecierei valorice, atunci valoarea care a fost anterior înregistrată în capitaluri este reclasificată în contul de profit sau pierdere.

Pentru investițiile financiare disponibile pentru vânzare, Compania analizează la fiecare dată de raportare dacă există informații obiective care să indice că o investiție financiară sau un grup de investiții financiare sunt depreciate valoric.

În cazul investițiilor de capital clasificate ca și disponibile pentru vânzare, evidența obiectivă ar include o scădere semnificativă sau de durată în valoarea justă a investiției sub costul ei. Atributul “semnificativă” se va evalua în funcție de costul inițial al investiției și atributul “de durată” se va evalua în funcție de perioada în care valoarea justă scade sub cost. Unde există dovezi ale deprecierei în valoare, pierderea cumulată - măsurată ca diferența între costul de achiziție și valoarea justă curentă, mai puțin orice pierdere din depreciere a investiției inițial recunoscută în contul de profit și pierdere - este exclusă din rezerve și recunoscută în contul de profit și pierdere. Deprecierile de valoare ale investițiilor de capital nu sunt reversate prin contul de profit și pierdere; creșterile valorii lor juste după deprecierea de valoare sunt recunoscute direct în rezerve.

În cazul instrumentelor de datorie clasificate ca și disponibile pentru vânzare, deprecierea de valoare este evaluată pe baza acelorași principii ca și activele financiare înregistrate la cost amortizat. Totuși, suma înregistrată ca și depreciere de valoare este pierderea acumulată determinată ca diferență între costul amortizat și valoarea justă curentă, mai puțin orice depreciere de valoare inițial recunoscută în contul de profit și pierdere.

Veniturile viitoare din dobânzi continuă să fie estimate în funcție de valoarea de înregistrare redusă a activului și este înregistrată utilizând rata dobânzii folosită la actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul determinării deprecierei de valoare. Venitul din dobândă este înregistrat ca parte din veniturile financiare. Dacă, în anii ulterior, valoarea justă a instrumentelor de datorie crește și creșterea poate fi corelată obiectiv cu un eveniment ulterior recunoașterii deprecierei de valoare în contul de profit și pierdere, deprecierea de valoare este reversată prin contul de profit și pierdere.

6.7.2 Datorii financiare

Datoriile financiare conform IAS 39 sunt clasificate ca datorii financiare la valoare justă prin profit sau pierdere, împrumuturi purtătoare de dobânzi, sau ca derivate financiare precum instrumente de acoperire a riscului într-un mod eficient, după caz.

Datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoarea justă, iar în cazul împrumuturilor purtătoare de dobânzi, la valoarea netă a costurilor de tranzacție suportate.

Evaluarea ulterioară a datoriilor financiare depinde de modul de clasificare a acestora, în conformitate cu politicile IFRS.

O datorie financiară nu mai este recunoscută atunci când obligația corespunzătoare datoriei este anulată sau a expirat.

Datoriile financiare ale Companiei includ datorii comerciale și alte datorii, descoperiri de cont și împrumuturi.

6.7.3 Compensarea instrumentelor financiare

Actiunile financiare și datoriile financiare sunt compensate, iar valoarea netă este prezentată în situațiile financiare consolidate atunci, și numai atunci, când compania are în mod curent dreptul legal de a compensa valorile recunoscute și intenționează fie să le deconteze pe o bază netă, fie să realizeze activele și să stingă obligațiile simultan.

6.7.4 Valoarea justă a instrumentelor financiare

Pentru a determina valoarea justă a instrumentelor financiare, Compania utilizează o varietate de metode și realizează o serie de estimări în funcție de condițiile de piață existente la data realizării fiecărui bilanț. Preturile cotate sau cotațiile dealerilor pentru instrumente similare sunt utilizate pentru datoriile pe termen lung. Alte tehnici precum fluxurile de numerar estimate actualizate sunt folosite pentru a determina valoarea justă pentru instrumentele financiare rămase.

Valorile contabile ale creanțelor și datoriilor comerciale sunt estimate de către conducere pentru a aproxima valoarea lor justă.

Valoarea justă raportată a împrumuturilor este estimată prin actualizarea fluxurilor viitoare de numerar cu rata dobânzii actuale existentă pe piață care se afla la dispoziția Companiei pentru instrumente financiare similare.

6.8 Stocuri

Stocurile sunt înregistrate la cea mai mică valoare dintre cost și valoarea realizabilă netă. Costul este determinat pe baza costului mediu ponderat. În cursul normal al activității, valoarea realizabilă netă este estimată pe baza prețului de vânzare diminuat cu cheltuielile de vânzare. Provizioanele sunt constituite pentru stocuri cu mișcare lentă, deteriorate și uzate fizic sau moral, a căror valoare netă realizabilă estimată este sub costul de achiziție.

6.9 Creanțe comerciale și alte creanțe

Creanțele comerciale și alte creanțe sunt active financiare nederivate fără dobândă stabilită, cu plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate într-o piață activă. Asemenea active financiare sunt evidențiate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

Pierderile și câștigurile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere, atunci când împrumuturile și creanțele nu mai sunt recunoscute sau sunt diminuate, precum și prin procesul de amortizare.

Provizionul pentru deprecierea creanțelor este constituit în cazul în care există dovezi obiective asupra faptului că, Compania nu va fi în măsură să colecteze toate sumele la scadentele inițiale. Dificultățile financiare majore ale debitorului, probabilitatea de faliment a debitorului sau reorganizarea financiară și neefectuarea plăților sau existența unor ilegalități referitoare la plăți sunt considerați indicatori care dovedesc că respectiva creanță nu va fi recuperată. Valoarea provizionului este recunoscută în contul de profit și pierdere și este calculată ca diferență între valoarea contabilă a creanței și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar estimate actualizate utilizând rata dobânzii existentă inițial. Modificările provizionului de depreciere pentru creanțe sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în categoria cheltuielilor operaționale.

Datoriile și creanțele altor operatori de rețele de telefonie sunt prezentate la valoarea netă atunci când există dreptul legal de a compensa și valorile sunt stabilite pe o bază netă.

Pentru creanțele comerciale și alte creanțe raportate la cost amortizat, Compania evaluează în primul rând în mod individual dacă există dovezi obiective de depreciere pentru activele financiare semnificative individual sau colectiv pentru activele financiare care nu sunt individual semnificative. În cazul în care Compania determină ca nu există dovezi obiective de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie semnificativ sau nu, include activul într-un grup de active financiare cu caracteristici similare ale riscului de credit și le evaluează colectiv în vederea determinării deprecierei.

Activele care sunt evaluate în mod individual pentru determinarea deprecierei și pentru care o pierdere din depreciere este sau continuă să fie recunoscută nu sunt incluse într-un grup în vederea evaluării deprecierei.

În cazul în care există dovezi obiective că o pierdere din depreciere a fost suportată, valoarea pierderii este calculată ca diferență între valoarea contabilă a activului și valoarea prezentă a fluxurilor viitoare de numerar estimate referitoare la creanțele pe termen scurt (exceptând pierderile viitoare estimate care nu au fost încă suportate). Valoarea contabilă a activelor este redusă prin utilizarea unui provizion și valoarea pierderii este recunoscută în contul de profit și pierdere. Veniturile din dobânzi continua să fie estimate pe baza valorii contabile diminuate utilizând rata inițială a dobânzii efective a activului. Creanțele comerciale și alte creanțe împreună cu provizioanele asociate sunt anulate atunci când nu există nicio perspectivă realistă de recuperare și toate garanțiile au fost realizate sau transferate către Companie. Dacă, în anul următor, valoarea estimată a pierderilor din depreciere crește sau scade din cauza unui eveniment care are loc după ce deprecierea a fost înregistrată, pierderea din depreciere recunoscută anterior se majorează sau se reduce corespunzător. Dacă o datorie, inițial ștearsă, este mai târziu recuperată, această recuperare este recunoscută în contul de profit și pierdere.

Valoarea actuală a fluxurilor de numerar viitoare estimate se actualizează utilizând rata dobânzii inițiale a activelor financiare. Rata de actualizare pentru calcularea oricărei pierderi din depreciere este rata dobânzii efective curente.

6.10 Numerarul și echivalente de numerar

Numerarul și echivalentele de numerar sunt evidențiate în bilanț la cost. Pentru situația fluxului de numerar, numerarul și echivalentele acestuia cuprind numerar în casă, conturi la bănci, alte investiții financiare pe termen scurt cu lichiditate mare cu scadențe inițiale de 3 luni sau mai puțin, net de descoperit de cont și excluzând numerarul restricționat. În bilanț, descoperirea de cont este prezentată în împrumuturi în cadrul datoriilor pe termen scurt.

6.11 Împrumuturi

Împrumuturile sunt ulterior evidențiate la costul amortizat utilizând metoda randamentelor efective; orice diferență între venituri (excluzând costul tranzacției) și valoarea de răscumpărare este preluată în situația contului de profit și pierdere pe perioada de acordare a împrumuturilor purtătoare de dobânzi.

Împrumuturile purtătoare de dobânzi sunt clasificate în datorii curente în cazul în care sunt scadente în termen de 12 luni de la data bilanțului contabil sau Compania nu are un drept necondiționat de a amâna decontarea datoriei cel puțin 12 luni după data bilanțului.

Împrumuturile cu scadență mai mică de 12 luni sunt incluse în calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate aferente anului 2009. Împrumuturile cu scadență mai mare de 12 luni sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate, conform Deciziei.

6.12 Datoriile comerciale și alte datorii

Datoriile comerciale pe termen scurt și alte datorii sunt înregistrate la cost, care reprezintă valoarea justă a prestațiilor ce urmează a fi plătite în viitor pentru bunurile sau serviciile primite. În cadrul situațiilor financiare întocmite conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, datoriile pe termen lung, în mod asemănător împrumuturilor, sunt ulterior înregistrate la cost amortizat utilizând metoda ratei dobânzii efective.

Datoriile pe termen lung sunt excluse din calculul capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate, într-un mod identic cu cel al împrumuturilor purtătoare de dobânzi cu scadență mai mare de 12 luni.

6.13 Beneficiile angajaților

6.13.1 Contribuții către Stat la fondul de pensii și alte fonduri de asigurări sociale pentru angajați.

Plățile sunt efectuate de Companie către fondurile de sănătate, pensii și șomaj la ratele statutare în vigoare în cursul anului, pe baza plăților salariale brute. Costul acestor plăți este înregistrat în contul de profit și pierdere odată cu recunoașterea salariilor. Conform legislației românești, Compania nu are nici un fel de alte obligații referitoare la costurile viitoare privind pensiile, asigurările de sănătate sau alte costuri pentru angajații acesteia.

6.13.2 Planurile de prime

Obligația față de angajați aferentă fondului de participare a salariaților la realizarea obiectivelor este recunoscută de Romtelecom în alte provizioane în cazul în care există o obligație contractuală sau când pe baza evenimentelor din trecut s-a creat o astfel de obligație. Obligațiile referitoare la fondul de participare la profit și a planurilor de prime sunt așteptate a fi decontate în termen de 12 luni și evaluate la nivelul sumelor care urmează a fi plătite în momentul decontării.

6.13.3 Beneficii de pensionare

În conformitate cu contractul colectiv de muncă negociat anual, Romtelecom trebuie să plătească la pensionare echivalentul salariilor medii de bază a 2 până la 8 luni în funcție de vechimea în muncă. Obligațiile Romtelecom sunt restricționate la acei angajați care se pensionează din Societate în cursul perioadei contractului colectiv de muncă.

Obligația recunoscută în bilanț conform planului definit privind beneficiile de pensionare este valoarea prezentă a obligației respective la data bilanțului, la care se adaugă ajustări privind pierderile sau câștigurile actuariale nerecunoscute și costul serviciilor anterioare.

Obligația privind beneficiile de pensionare este calculată anual prin statistici independente utilizând metoda factorului de credit proiectat. Valoarea prezentă a unei obligații privind beneficiile de pensionare este determinată prin reducerea ieșirilor de numerar estimate în viitor. Rata de actualizare folosită este cea a obligațiunilor guvernamentale care sunt exprimate în moneda în care beneficiile vor fi plătite și a căror scadență este aproximativ aceeași cu cea a obligațiilor privind pensionarea. Creșterile previzionate utilizate pentru salarii sunt estimate pe baza ipotezelor curente din economia românească privind evoluția ratei inflației, corelate cu ipotezele similare utilizate în Uniunea Europeană.

Pierderile sau câștigurile actuariale care apar din ajustări privind experiența și din modificări ale ipotezelor actuariale mai mari de 10% din obligația privind beneficiul, sunt adăugate sau scăzute din venit pe durata rămasă medie de muncă a angajaților.

Provizionul privind beneficiile de pensionare este exclus din calculatia capitalului mediu angajat in Situațiile Financiare Separate.

6.13.4 Beneficiile acordate la încetarea contractului de muncă

Beneficiile privind încetarea contractului de muncă sunt recunoscute ca datorie atunci când Compania este demonstrabil angajată, fără să existe posibilitatea realistă de retragere, într-un plan oficial detaliat fie să înceteze contractele de muncă ale salariaților actuali înainte de data normală de pensionare, fie să acorde beneficii pentru încetarea contractului ca rezultat al unei oferte care are ca scop încurajarea plecării voluntare în șomaj. Beneficii privind încetarea contractului de muncă atunci când un angajat acceptă în mod voluntar plecarea sunt recunoscute ca și cheltuieli dacă Compania a făcut o ofertă care să încurajeze plecarea voluntară, este probabil că oferta va fi acceptată și numărul celor care vor accepta oferta poate fi estimat în mod cert.

6.14 Subvenții și transferuri de active de la clienți

Subvențiile primite în vederea achiziționării de imobilizări corporale sunt incluse în datorii pe termen lung ca venituri înregistrate în avans și sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza metodei liniare pe durata de viață utilă estimată a activelor aferente.

Activele din rețeaua de acces realizate de către clienți și donate Romtelecom pentru a obține întreținere gratuită și alte servicii asociate de către Companie sunt cuprinse în datorii pe termen lung ca venituri amânate și sunt cuprinse în creditul contului consolidat de profit și pierdere, liniar pe perioada duratei estimate de viață a respectivelor active.

6.15 Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în momentul în care Compania are o obligație legală sau constructivă rezultată din evenimente trecute, când este probabil ca un flux de resurse să fie necesare pentru decontarea obligației și când poate fi făcută o estimare credibilă a valorii obligației. Provizioanele pentru restructurare sunt recunoscute când Compania are un plan de restructurare formal, detaliat și aprobat care a început să fie implementat sau a fost adus la cunoștință celor care urmează a fi afectați. Provizioanele nu sunt recunoscute pentru pierderile din activitatea de operare viitoare.

Când există obligații similare, probabilitatea de a exista o ieșire de resurse pentru plata acestor obligații este determinată analizând toate obligațiile ca un întreg. Un provizion este recunoscut chiar dacă probabilitatea apariției unei ieșiri de resurse pentru achitarea oricărei obligații individuale din aceeași categorie este mică.

Provizioanele sunt evaluate la valoarea prezentă a cheltuielii estimate a fi necesare pentru achitarea obligației utilizând o rată de actualizare care reflectă analizele de piață curente cu privire la valoarea în timp a banilor și riscurile specifice obligației respective. Creșterea valorii provizionului ca urmare a trecerii timpului este recunoscută ca o cheltuielă cu dobânda.

6.16 Recunoașterea veniturilor

Veniturile, prezentate excluzând Taxa pe Valoare Adăugată și reducerile, cuprind servicii furnizate și bunuri vândute. Veniturile pentru toate serviciile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul prestării serviciilor.

Compania evaluează veniturile sale pe baza unor criterii specifice pentru a determina dacă aceasta acționează în calitate de „principal” sau „agent”. Compania a ajuns la concluzia că acesta acționează în calitate de „principal” pentru determinarea veniturilor sale.

6.16.1 Veniturile din servicii de telefonie fixă

Venituri din apeluri locale și naționale

Veniturile din apelurile locale și naționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului.

Abonamente

Veniturile din abonamente sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în mod uniform în perioada aferentă contractelor.

Venituri și costuri din apeluri internaționale și operatori străini

Veniturile din serviciile de telefonie internațională sunt derivate din apelurile internaționale efectuate din România și din plățile achitate de operatori străini pentru apelurile și traficul inițiate din afara României, dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Romtelecom plătește o proporție din veniturile din apelurile internaționale încasate de la clienții sai către operatorii de rețea din țările de destinație și de tranzit.

Veniturile din apelurile internaționale sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul efectuării apelului. Veniturile de la operatorii străini sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom.

Venituri din vânzări de cartele preplătite

Vânzările de cartele pre-plătite sunt amânate până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Tarifele de conectare

Până la data de 31 decembrie 2007, veniturile din tarife de conectare pentru serviciile de telefonie fixă au fost repartizate pe o perioadă de 12 ani, aceasta reprezentând durata medie estimată de utilizare a serviciilor de telefonie fixă de către un client. Inregistrarea eșalonată a veniturilor din tarifele de conectare se realizează simultan cu inregistrarea eșalonată a costurilor pentru conectarea clienților. Veniturile și cheltuielile repartizate pe o perioadă de 12 ani sunt raportate în cadrul situațiilor financiare separate în situația capitalului mediu angajat aferent unității de afaceri rețea de acces.

Incepând cu 1 Ianuarie 2008, Compania a revizuit durata de utilizare și soldurile aferente tarifelor de conectare, după cum urmează:

- a) Soldul veniturilor repartizate (și a costurilor de conectare asociate) aferente clienților cu care s-au încheiat contracte înainte de 1 ianuarie 2007 a fost diminuat cu 30% pentru a reflecta pierderea de clienți în perioada 2004-2007. Efectul net al contului de profit și pierderi după această revizuire a fost zero, deoarece costurile de conectare erau superioare tarifelor de conectare și tarifele repartizate au acoperit (și egalat) suma venitului repartizat.
- b) Durata de utilizare rămasă a soldului net al veniturilor repartizate (și tarife asociate repartizate) la 1 ianuarie 2008, aferent clienților cu care s-au încheiat contracte înainte de 1 ianuarie 2007, a fost re-evaluată la 5 ani.
- c) Perioada de repartizare a tarifelor de conectare pentru liniile de telefonie fixă aplicate clienților cu care s-au încheiat contracte după 1 ianuarie 2007 a fost redusă de la 12 la 2 ani, schimbarea fiind aplicată prospectiv (pe durata de utilizare rămasă) pentru tarifele de conectare repartizate existente în sold la 1 ianuarie 2008.

Perioada de repartizare a tarifelor de conectare pentru clienții aferenți serviciilor de internet rămâne la nivelul a 2 ani.

6.16.2 Venituri din servicii de interconectare

Veniturile din servicii de interconectare sunt determinate din apeluri și alte volume de trafic originare în rețele locale ale operatorilor de telefonie mobilă și ale altor operatori de telefonie fixă naționali dar care utilizează rețeaua Romtelecom. Compania plătește o parte din veniturile din apeluri încasate de la clienți, altor operatori locali de telefonie mobilă și fixă pentru apeluri și alte volume de trafic originare în rețeaua Companiei dar care folosesc rețeaua altor operatori locali de telefonie mobilă și fixă. Aceste venituri (și cheltuieli) sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în momentul în care apelul este primit în rețeaua Romtelecom (și respectiv în rețeaua altor operatori).

6.16.3 Venituri din activitatea de Internet și date

Abonamente

Veniturile din activitatea de Internet și servicii de date sunt recunoscute în momentul prestării serviciilor.

Taxe de conectare

Veniturile din servicii de conectare sunt repartizate pe o perioadă de 2 ani, aceasta reprezentând durata medie estimată de utilizare a serviciilor de către un client. Înregistrarea eșalonată a veniturilor din taxe de conectare se realizează simultan cu înregistrarea eșalonată a costurilor pentru conectarea clienților. Veniturile și cheltuielile repartizate pe o perioadă de 2 ani sunt raportate în cadrul situațiilor financiare separate în situația capitalului mediu angajat aferent unității de afaceri rețea de acces.

6.16.4 Componentele identificabile separat ale pachetelor de servicii

Veniturile din vânzarea echipamentelor de telecomunicații și a altor echipamente sunt înregistrate în momentul vânzării, când riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate clienților. Articolele care sunt incluse în pachetele de servicii sunt stabilite ca aranjamente de venituri din livrabile diferite (vanzari de echipamente și servicii în derulare).

Totalul considerentelor primite în aceste aranjamente se alocă și se măsoară utilizând unități de măsură în cadrul aranjamente bazate pe valori relativ juste, când produsul este deasemenea vândut individual. În cazul în care produsul nu este vândut în mod regulat de către Companie, venitul alocat din vânzarea produsului este egal cu costul acestuia, iar diferența din venit este alocată serviciului.

6.16.5 Venituri din alte activități

Veniturile din alte activități obținute de către Societate sunt recunoscute după cum urmează:

- *Servicii TV prin Satelit*

Veniturile din serviciile TV Satelit sunt recunoscute în momentul furnizării serviciului. Veniturile din servicii de conectare (activare) sunt înregistrate în momentul vânzării (prima factură a clientului).

- *Servicii Dealership*
Serviciile Dealership se referă în esență la serviciile furnizate către CosmOTE România pentru bunuri și servicii care apoi sunt vândute prin agențiile companiei. Veniturile din serviciile de franciză (dealership) sunt recunoscute pe baza contabilității de angajamente în momentul furnizării serviciului.
- *Vânzări diverse (nelegate de activitatea de bază)*
Veniturile din diferite vânzări (nelegate de activitatea de bază) se referă în principal la veniturile din închirierea de către terți a activelor (clădiri și echipamente), care sunt repartizate în mod liniar pe durata acordului de închiriere, precum și diverse venituri din vânzarea ocazională a activelor care nu sunt specifice activității de bază, care sunt recunoscute când are loc transferul riscurilor și beneficiilor semnificative asociate dreptului de proprietate. Astfel de venituri sunt recunoscute pe măsura obținerii.
- *Venituri din dobânzi* – pe baza metodei randamentelor efective. Venitul din dobânzi este exclus din Situațiile Financiare Separate.

6.17 Leasing

Contractele de leasing prin care o parte importantă a riscurilor și beneficiilor asociate proprietății revin companiei de leasing, sunt clasificate ca și contracte de leasing operațional. Plățile efectuate conform unui contract de leasing operațional (net de orice avantaj acordat de compania de leasing) sunt cuprinse în situația contului de profit și pierdere în mod liniar pe durata contractului de leasing.

Contractele de leasing prin care riscurile și beneficiile semnificative aferente proprietății sunt transferate Companiei sunt clasificate ca și contracte de leasing financiar. Activele achiziționate prin contracte de leasing financiar sunt măsurate inițial la cea mai mică valoare dintre valoarea justă și valoarea prezentă a ratei de leasing minime. Ulterior, activele achiziționate prin leasing financiar sunt înregistrate în conformitate cu politicile contabile aplicabile activelor respective.

Datoriile aferente contractelor de leasing financiar sunt excluse din calculația capitalului mediu angajat în Situațiile Financiare Separate.

6.18 Cheltuieli de exploatare

Cheltuielile de exploatare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere în perioada în care acestea apar, cu excepția cazurilor în care acestea ar putea fi direct asociate elementelor specifice de venituri. În acest caz, aceste cheltuieli sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza unor proceduri de alocare sistematice și raționale.

Până la data de 31 decembrie 2007, costurile de conectare pentru clienții de telefonie fixă au fost eşalonate pe o perioadă de 12 ani reprezentând durata medie estimată de utilizare a serviciilor de telefonie fixă de către un client, și pe parcursul căreia sunt repartizate și veniturile realizate din taxa de conectare. În mod similar, costurile de conectare pentru serviciile de internet și serviciile TV prin satelit au fost eşalonate pe o perioadă de 2 ani.

Începând cu 1 ianuarie 2008, Compania și-a schimbat politica contabilă privind costurile de conectare pentru clienții cu care s-au încheiat contracte după data de 1 ianuarie 2007 și, respectiv, a revizuit soldul acționarilor Companiei și durata de utilizare rămasă pentru costul de conectare aplicat clienților cu care s-au încheiat contracte înainte de 1 ianuarie 2007, așa cum a fost prezentat mai sus (a se vedea politici contabile privind recunoașterea veniturilor și Imobilizări necorporale).

Costurile cartelor pre-plătite vândute sunt amânate împreună cu venitul obținut din vânzarea acestor cartele până în momentul în care clientul utilizează valoarea existentă pe cartelă pentru a plăti pentru apelurile respective.

Taxele plătite anual pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio sunt recunoscute ca și cheltuieli în perioada la care se referă.

Plățile compensatorii acordate salariaților, costurile de service post-garanție și întreținere rețea, precum și costurile de publicitate sunt înregistrate în contul de profit și pierdere în momentul în care sunt efectuate.

În Situațiile Financiare Separate Compania prezintă separat de alte cheltuieli operaționale costurile de restructurare.

6.19 Valori comparative

Acolo unde este necesar, cifrele comparative au fost ajustate pentru a fi în concordanță cu schimbările în modalitatea de prezentare din anul curent.

6.20 Managementul riscului financiar

Prin natura activităților efectuate, Compania este expusă mai multor riscuri financiare: riscul de piață (inclusiv riscul valutar, riscul dobânzii și riscul de preț), riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul ratei dobânzii a fluxului de numerar. Programul general al Companiei privind administrarea riscurilor are în vedere imprevizibilitatea piețelor financiare și urmărește să reducă efectele potențial adverse asupra performanței financiare a Companiei.

Departamentul de trezorerie de la sediul central (Divizia Operațiuni Financiare) realizează administrarea riscului în conformitate cu politicile adoptate de Consiliul de Administrație. Acest departament identifică, evaluează și limitează riscul financiar în strânsă cooperare cu alte unități operaționale din structura Companiei.

6.20.1 Riscul de piață

Riscul de piață este riscul ca modificări ale prețurilor de pe piață, cum ar fi ratele de schimb valutar, rata dobânzii și prețul acțiunilor vor afecta veniturile Companiei sau valoarea instrumentelor financiare deținute. Managementul riscului de piață are ca obiectiv administrarea și controlul expunerii la acest risc în parametri acceptabili, optimizând în același timp rezultatul.

Riscul valutar

Compania desfășoară activități pe plan internațional și este expusă riscului valutar prin diferitele expuneri valutare, în principal în ce privește EUR, USD și XDR.

Riscul valutar apare atunci când tranzacțiile comerciale viitoare, active și pasive recunoscute, sunt exprimate într-o monedă care nu este moneda funcțională a entității. Compania nu utilizează instrumente financiare derivate care reduc expunerea la riscul valutar.

Riscul ratei dobânzii

Riscul ratei dobânzii este aferent în principal împrumuturilor pe termen lung ale Companiei. Împrumuturile contractate cu rata dobânzii variabilă expun fluxul de numerar al Companiei la un risc aferent ratei dobânzii. În plus, investițiile Companiei și creanțele pe termen lung generează, deasemenea, fie flux de numerar, fie rata dobânzii la valoare justă. Compania nu utilizează instrumente financiare derivate pentru a reduce expunerea față de fluctuațiile ratei dobânzii.

6.20.2 Riscul de credit

Riscul de credit este riscul Companiei de a înregistra o pierdere financiară dacă un client sau o entitate terță într-un instrument financiar nu își îndeplinește obligațiile contractuale și rezultă, în principal, din creanțele Companiei și investițiile în titluri de plasament.

Compania nu are concentrări semnificative legate de riscul de credit. Aceasta are prevăzute politici menite să asigure că vânzarea en-gros de servicii se face către clienți cu referințe de credit corespunzătoare privind integritatea acestora.

Compania dispune de politici care limitează expunerea la riscul de credit către orice instituție financiară.

6.20.3 Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul prin care Compania nu își îndeplinește obligațiile financiare. Scopul Companiei este să se asigure, pe cât posibil, că deține lichidități suficiente astfel încât să acopere datoriile, atât în condiții normale, cât și în condiții de stres, fără a aduce prejudicii sau a pune în pericol reputația Companiei.

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea unui volum suficient de active lichide pentru a permite achitarea obligațiilor la data scadenței acestora, precum și menținerea câtorva linii de credit disponibile.

6.21 Utilizarea de raționamente și estimări

Compania face estimări și ipoteze despre viitor. Estimările contabile care rezultă vor fi, prin definiție, rareori egale cu rezultatele actuale aferente. Estimările și ipotezele care au un risc mare de a determina o ajustare semnificativă asupra valorii contabile a activelor și datoriilor în anul financiar următor sunt prezentate mai jos.

(a) Valoarea contabilă a investiției în entitatea asociată

La 31 decembrie 2009, valoarea contabilă a investiției de 30% a Companiei în asociatul său Cosmote Romania este prezentată la cost istoric diminuat cu partea aferentă Romtelecom din pierderile acumulate ale asociatului. Conducerea companiei consideră că la 31 decembrie 2009 valoarea contabilă a investiției în entitatea asociată, calculată ca și cost inițial mai puțin 30% din pierderile acumulate ale asociatului, este adecvată întrucât în prezent nu există circumstanțe care să indice necesitatea recunoașterii unei depreciere de valoare.

(b) Valoarea contabilă a creanțelor comerciale

Compania apreciază la data fiecărui bilanț necesitatea unui provizion pentru deprecierea creanțelor comerciale și de alta natură, care sunt, în principal, datorate de clienții săi interni de telefonie. Pentru a estima valoarea unui astfel de provizion, Compania utilizează raționamentul, pe baza naturii și gradului de debitori restanți și a experienței istorice.

(c) Valoarea contabilă a stocurilor

Compania apreciază la data fiecărui bilanț necesitatea unui provizion pentru deprecierea stocurilor pentru care valoarea netă estimată de realizare este mai mică decât costul de achiziție. Pentru a estima valoarea unui astfel de provizion, Compania utilizează raționamentul, pe baza naturii, vechimii și viitoarei posibile utilizări a unui articol specific din cadrul stocurilor.

(d) Durata de viață a echipamentelor de rețea

Amortizarea anuală a imobilizărilor corporale ale companiei depinde în principal de duratele de viață estimate. Conducerea companiei utilizează raționamentul pentru a determina duratele de viață estimate ale echipamentelor sale de rețea, care constituie o proporție substanțială a imobilizărilor corporale ale companiei și a activelor sale nete.

(e) Testul de depreciere de valoare

Conform prevederilor IFRS deprecierea de valoare există atunci când valoarea contabilă a unui activ sau unitate generatoare de numerar depășește valoarea sa de recuperare, aceasta fiind valoarea cea mai mare dintre valoarea sa justă minus costurile de vânzare, și valoarea în folosință.

Valoarea contabilă a activelor imobilizate în Situațiile Financiare Separate este bazată pe metodologia de evaluare la cost curent care este descrisă în secțiunea 7 de mai jos și, în consecință, sunt diferite de valorile incluse în situațiile financiare IFRS. Pentru scopul întocmirii Situațiilor Financiare Separate, nu s-a efectuat nici o comparație a valorii contabile a activelor imobilizate evaluate la cost curent cu valoarea lor de recuperare.

7 Metodologia de evaluare la cost curent

7.1 Introducere

În conformitate cu Decizia, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite pe baza costurilor curente utilizând conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). După cum este specificat în cadrul Deciziei, „utilizarea costurilor curente necesită evaluarea activelor (implicit, a amortizării) la costuri curente. Această evaluare se va realiza utilizând metoda costului de înlocuire. Utilizarea acestei metode presupune evaluarea activelor fie la valoarea curentă de piață a acestora, fie la valoarea unor active moderne, echivalente din punct de vedere al capacității și funcționalității (Modern Equivalent Asset), în cazul acelor active care nu se mai regăsesc pe piață”.

7.2 Metodologia de evaluare

Romtelecom utilizează trei metode diferite disponibile de evaluare a activelor pe baza costurilor curente, fiecare fiind adecvată în anumite circumstanțe.

7.2.1 Cost istoric

Costul istoric al unui activ poate fi utilizat ca un substitut pentru costul curent al unui activ pentru care este improbabil ca utilizarea costului istoric să determine o valoare semnificativ diferită de acelea pentru care sunt utilizate costuri curente. Acesta se întâmplă cel mai probabil atunci când:

- activul are o valoare scăzută; și/sau
- durata de viață a activului este relativ scurtă; și/sau
- activele au fost achiziționate în anul în care a avut loc evaluarea.

7.2.2 Indexarea

Această metodă este corespunzătoare activelor care au suferit modificări tehnologice minore și pentru care toate costurile directe care au fost generate și capitalizate la zi ar exista și în cazul în care activul ar fi înlocuit astăzi. Evaluarea este direct legată de valoarea istorică înregistrată în registrul de mijloace fixe, asigurând astfel ca toate costurile relevante să fie incluse în evaluare. Indicele utilizat ar trebui, acolo unde este posibil, să fie un indice specific activului. Dacă nu poate fi obținut un indice specific corespunzător, un indice mai general poate fi utilizat ca aproximare a acestuia. Indicii corespunzători pot fi obținuți dintr-un număr de surse diferite de exemplu indici calculați de Institutul Român de Statistică sau indici general acceptați calculați de companii private. Conform Deciziei, metoda indexării a fost adoptată numai în relație cu activele unde utilizarea unei evaluări bazate pe metoda absolută ar fi dificilă și unde a fost adoptată, indexul folosit a fost specific atât în privința geografiei cât și tehnologiei, asigurând că evaluarea rezultată nu diferă de o metodă absolută.

7.2.3 Evaluarea absolută

Această metodă de evaluare implică utilizarea cantităților fizice de active și prețurilor unitare curente ale acestora.

Metodologia de evaluare absolută poate fi utilizată cu privire la orice grup de active, dar este necesară în cazul activelor care au suferit modificări tehnologice ce au condus la imposibilitatea identificării acestuia în formă identică pe piață. În aceste situații, costul de înlocuire este bazat pe costul unui Activ Modern Echivalent (MEA) cu un potențial de servicii similar. De exemplu, echipamentele de transmisiuni PDH nu mai sunt disponibile din punct de vedere comercial și, prin urmare, echivalentul SDH al acestora este utilizat ca MEA. Astfel, toate echipamentele de transmisiuni PDH sunt reevaluate ca echipamente de transmisiuni SDH.

La 31 decembrie 2009, imobilizările corporale încadrate în categoria grupului de clădiri și containere au fost reevaluate de către Colliers International ca evaluator independent. Această evaluare a avut scopul de a furniza o opinie independentă asupra valorii juste a construcțiilor aflate în proprietatea Romtelecom. Rezultatele procesului de evaluare au fost prezentate într-un raport realizat în conformitate cu Standardele Internaționale de Evaluare (IVS) adoptate de către Asociația Națională a Evaluatorilor din România și au fost folosite pentru calcularea valorii nete de înlocuire a clădirilor și containerelor.

Valorile nete de înlocuire ale imobilizărilor corporale evaluate la 31 decembrie 2009 de către Colliers International reprezintă valoarea la cost curent a acestora în cadrul Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2009.

Pentru câteva imobilizări corporale în cadrul grupului de clădiri și containere neincluse în evaluarea la 31 decembrie 2009 (dar luate în calcul la momentul evaluării din 31 decembrie 2006), valoarea de cost curent a fost determinată prin utilizarea unui index specific aplicat asupra valorii funizate de Colliers în cadrul reevaluării din 31 decembrie 2006. Acest index a fost obținut din raportul emis de Corpul Expertilor Tehnici din România (Expertiza tehnică nr.113 din martie 2010).

Active Moderne Echivalente

După cum este menționat mai sus, în situațiile în care există o modificare tehnologică, activele existente nu se pot înlocui în formă identică. În astfel de cazuri, costul de înlocuire este bazat pe costul unui activ modern echivalent, și anume, costul unui activ modern cu potențial de servicii similar.

Costul de înlocuire al tuturor activelor evaluate pe bază de echivalent modern este calculat prin evaluare absolută. Ca parte a evaluării, diferențele semnificative în ceea ce privește funcționalitatea operațională dintre MEA și activul existent sunt identificate iar evaluarea activului modern echivalent este ajustată pentru a reflecta aceste diferențe.

7.3 Aria de aplicabilitate a evaluării

Fiecare din categoriile de active din registrul de mijloace fixe al Romtelecom au fost luate în considerare în mod separat, în vederea determinării metodei de evaluare la cost curent adecvate.

Categoriile principale de active necesare elaborării modelului de evaluare sunt următoarele:

- Comutație, Transmisiuni (inclusiv echipamente de transmisiuni, cabluri și echipamente radio);
- Conduțe și active asociate;
- Acces (inclusiv cabluri și conduțe în rețeaua de acces și echipamente suport);
- Terenuri și clădiri;
- Echipamente aferente serviciilor de date (inclusiv linii închiriate și echipamente ADSL); și
- Alte active.

7.3.1 Comutație

Această categorie cuprinde următoarele active ale Romtelecom:

- Concentratoare;
- Comutatoare locale;
- Comutatoare de tranzit; și
- Comutatoare pentru trafic internațional.

Cu excepția comutatoarelor manuale și analogice echipamentul de comutație este evaluat utilizând evaluarea absolută, prin care cantitățile de echipamente la 31 decembrie 2008 și 2009 au fost combinate cu prețurile de la aceleași date pentru a determina valoarea curentă a echipamentelor de comutație ale Romtelecom.

Costurile aferente fiecărei unități de comutație sunt calculate luând în considerare dimensionarea fiecărui comutator din punct de vedere al parametrilor cheie de rețea (precum cartelele și porturile).

Aceste costuri provin din contractele încheiate între Romtelecom și producătorii de echipamente de comutație.

Active moderne echivalente:

Există două tipuri de comutatoare ce sunt evaluate utilizând o abordare diferită:

- Comutatoare manuale și analogice - fiind amortizate în întregime, au fost evaluate folosind metoda indexării.
- Comutatoare digitale mai vechi bazate pe tehnologie depășită (de la un număr mare de furnizori) – au fost evaluate folosind active moderne echivalente. Această metodă implică folosirea prețurilor echipamentelor centralelor digitale, reprezentând activele moderne echivalente ale acestor comutatoare. Natura exactă a înlocuirii cu MEA are la bază dimensiunea și funcționalitatea curentă, precum și planurile de dezvoltare viitoare a rețelei. De asemenea, evaluarea are în vedere costurile capitalizate pe care Romtelecom le suportă la punerea în funcțiune a comutatorului.

7.3.2 Echipamente de transmisiuni

Această categorie cuprinde toate echipamentele de transmisiuni existente în rețeaua de transport prin fibră optică incluzând sistemele de inele SDH, transmisiuni IP-MPLS, rute PDH inclusiv multiplexoare și echipamente terminale de linii.

Echipamentele SDH sunt reevaluate utilizând evaluarea absolută în timp ce echipamentele PDH au fost reevaluate ca echipamente SDH utilizând evaluarea pe baza activului modern echivalent. Echipamentele de transmisiuni IP-MPLS au fost evaluate folosind metoda indexării pentru echipamentele noi instalate și metoda absolută pentru restul echipamentelor.

Datele utilizate în aceste evaluări sunt:

- cantități: din registrul de mijloace fixe al Romtelecom; și
- prețuri: din contractele curente cu furnizorii.

PCM echipamente de transmisiuni au fost reevaluate utilizând tehnologia HDSL ca Echivalent modern.

7.3.3 Cabluri de transmisiuni

În rețeaua de transmisiuni sunt utilizate cablurile din fibră optică, coaxiale și din cupru. Această categorie include cabluri subterane direct îngropate sau în conducte, precum și cabluri aeriene.

Deși nu au fost instalate cabluri din cupru sau coaxiale în rețeaua de transport în ultimii ani, totuși, acestea se găsesc încă pe piața pentru cumpărare. Cablurile coaxiale au fost evaluate folosind fibra optică, ca activ modern echivalent, în timp ce cablurile din cupru au fost evaluate în forma lor curentă utilizând evaluarea absolută.

7.3.4 Transmisii radio

Romtelecom dispune de un număr de rute radio necesare acoperirii reliefului din România. De aceea, aceste rute radio sunt păstrate ca atare în vederea evaluării la cost curent.

Această categorie cuprinde atât sisteme de transmisii radio cât și infrastructura asociată cu rețeaua radio (piloni, stâlpi și antene). Ambele tipuri de echipamente au fost reevaluate utilizând metoda absolută.

7.3.5 Conducte și active asimilate

Clasele de active incluse în această categorie sunt:

- Canalizație din beton
- Conducte oțel
- Conducte PVC
- Conducte HDPE

Evaluarea acestor active a ținut cont de structura elementelor de investiții de capital care au fost incluse în costurile istorice:

- Costurile conductelor și țevelor;
- Costul de săpare a șanțurilor și de îngropare a conductei; sau
- Instalarea țevii în șanțul deja existent

Evaluarea acestor active a fost efectuată utilizând metoda evaluării absolute.

Datele necesare în acest sens au fost extrase din datele tehnice din registrul de mijloace fixe, studiile privind rețeaua Romtelecom și listele de prețuri ale furnizorilor.

Romtelecom a determinat costul de săpare a șanțurilor și de instalare a țevelor sau conductelor (pe metru) prin intermediul unei analize a proiectelor de instalare în vigoare în perioada relevantă.

Prețurile principale pentru conducte și echipamentele aferente provin din contractele recente cu furnizorii.

Această evaluare a utilizat informații privind cantitatea de conducte în rețea, divizată între numărul de tuburi (canale) din fiecare conductă și materialul utilizat în construcția conductei, precum și informații privind prețurile curente specificate de furnizori pentru fiecare tip de conductă.

Costurile de instalare sunt incluse în evaluare. Acestea depind de tipul de suprafață (bordură, carosabil etc.) sub care se află conducta. Din nou, au fost utilizate datele din baza de date tehnice care stă la baza Registrului de Mijloace Fixe, suplimentate cu alte informații furnizate de departamentele tehnice ale Romtelecom.

7.3.6 Acces

Această categorie de active cuprinde rețeaua de la concentrator până la client și include costurile aferente cablurilor, șanțurilor și conductelor asociate furnizării liniilor telefonice, începând de la echipamentul terminal și până la cartelele de abonați situate la concentratoare, precum și costurile aferente altor tipuri de linii telefonice, cum ar fi cele aferente telefoanelor publice cu plată.

Cablu de acces local

Deși cablul din fibră optică este tehnologia modernă de cablu de acces, evaluarea la cost curent se bazează pe cabluri din cupru. Motivul acestei abordări este că Romtelecom nu înlocuiește și nici nu intenționează să înlocuiască cablurile din cupru cu fibră optică pe termen scurt-mediu (orizont de planificare).

Prin urmare, cablul din cupru și fibră optică din rețeaua de acces este evaluat utilizând metoda de evaluare absolută. Aceste calcule utilizează date din:

- Proiectele recente privind costul instalării;
- Listele de prețuri ale furnizorilor de cablu utilizați de Romtelecom;

- Date tehnice privind cablurile înregistrate în registrul de mijloace fixe; și
- Estimările conducerii privind rețeaua de acces Romtelecom.

Rețeaua de acces (acoperind porțiunea de la abonat până la repartitor) este evaluată utilizând estimările conducerii Romtelecom în paralel cu datele tehnice disponibile Romtelecom privind lungimea cablurilor în funcție de capacitate și de zonă.

Alte echipamente aferente rețelei de acces

Pe lângă cablul și șanțul aferent, celelalte active specifice buclei locale evaluate includ:

- Echipamente terminale 2 Mbps;
- Sisteme HDSL;
- Sisteme de acces prin fibră optică; și
- Echipamente de acces radio și acces ISDN.

Toate cele de mai sus sunt evaluate utilizând fie metoda evaluării absolute, fie un indice specific industriei și tehnologiei. Toate tehnologiile implementate sunt încă relevante, astfel încât nu au fost utilizate active moderne echivalente.

7.3.7 Terenuri și clădiri

Evaluarea terenurilor și clădirilor are loc pe baza costului de înlocuire amortizat. Evaluarea majorității clădirilor la 31 decembrie 2009 a fost efectuată de către evaluatorul independent S.C. Colliers International S.R.L..

Astfel, rezultatele procesului de evaluare au fost folosite pentru calcularea valorii nete de înlocuire a clădirilor și containerelor.

Pentru terenurile și clădirile neincluse în evaluarea realizată de evaluatorul independent, Compania a utilizat un indice disponibil public în România în ce privește costurile de construcție obținut din raportul emis de Corpul Experților Tehnici din România în luna martie 2010.

În conformitate cu Standardele Internaționale de Contabilitate compania a stabilit un provizion pentru clădirile non-telecom incomplet amortizate. Evaluarea la cost curent a acestui provizion a fost calculată prin aplicarea unui index specific asupra valorii istorice înregistrată în contabilitate.

7.3.8 Echipamentele de Linii închiriate / Servicii de date

Echipamentele terminale aferente liniilor închiriate sunt, de asemenea, evaluate la cost curent. Suportul fizic al liniilor face parte din alte grupe tehnologice și, astfel, această evaluare are în vedere doar echipamentele terminale, cum sunt modem-urile și multiplexoarele.

Evaluarea costurilor echipamentelor terminale de linii închiriate s-a realizat utilizând metoda evaluării absolute. Cantitățile fiecărui tip de echipament terminal deținut de Romtelecom la 31 decembrie 2008 și 31 decembrie 2009 provin din informațiile fizice din cadrul Registrului de Mijloace Fixe.

Prețurile unitare pentru fiecare echipament, corespunzătoare perioadelor de evaluare relevante, sunt obținute din contractele recent încheiate de Romtelecom cu furnizorii. În plus, costurile de instalare și costurile de materiale suplimentare calculate pe baza proiectelor recente au fost adăugate la prețurile echipamentelor.

Echipamentelor ADSL sunt evaluate la cost curent prin metoda indexării aplicând un indice specific valorii înregistrate în registrul de mijloace fixe. Multiplexoarele ADSL sunt evaluate utilizând metoda cantitativă.

7.3.9 Alte active

O serie de alte active au fost de asemenea reevaluate la cost curent. Acestea includ:

- Echipamente de rețea pentru furnizarea energiei electrice, reevaluate utilizând metoda evaluării absolute;
- Autovehicule și active specifice transportului, reevaluate utilizând metoda indexării; și
- Sisteme de administrare de rețea, reevaluate utilizând metoda evaluării absolute.
- Stalpi, camerele de tragere și subrepartitoare, reevaluate utilizând metoda evaluării absolute.

7.4 Menținerea capitalului

Conform Deciziei, Situațiile Financiare Separate sunt întocmite în conformitate cu conceptul de menținere a capitalului financiar (FCM). Conceptul de FCM indică în ce măsură fondurile acționarilor unei societăți au fost menținute în termeni reali. Acest concept presupune faptul că în cazul în care are loc o creștere sau o diminuare a costului curent al activelor, aceasta va face parte din profitul sau pierderea perioadei raportate.

7.5 Amortizarea activelor evaluate la cost curent (CCA)

Amortizarea este calculată pentru mijloacele fixe pe baza metodei liniare din momentul în care acestea sunt disponibile pentru utilizare, pentru a amortiza costurile acestora pe durata estimată de viață utilă, luând în considerare orice valori reziduale anticipate. Terenurile deținute în proprietate nu sunt amortizate. Duratele de viață asociate sunt aceleași în cazul utilizării ambelor principii de evaluare a activelor, la cost curent sau la cost istoric.

Amortizarea CCA pentru fiecare categorie de active rezultă din utilizarea metodei rațiilor (metoda NBV/ GBV).

Conform acestei metode, activul evaluat la cost curent este amortizat utilizând același raport ca și echivalentul său pe baza costului istoric. Acest lucru înseamnă că amortizarea CCA este în concordanță cu amortizarea pe baza costului istoric (HCA), verificându-se următoarea formulă:

$$\frac{\text{NBV}}{\text{GBV}} = \frac{\text{NRC}}{\text{GRC}}$$

sau exprimată în mod alternativ, $\text{CCAD} = \text{HCAD} \times (\text{GRC}/\text{GBV})$

(unde CCAD = Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost curent și HCAD = Amortizarea cumulată a activelor evaluate la cost istoric)

Această relație este utilizată pentru a calcula CCAD la sfârșitul anului. Diferența dintre această valoare rezultată și soldul initial al CCAD reprezintă mișcările ce au avut loc în cursul anului curent, inclusiv cheltuiala cu amortizarea obținută ca rezultat al ecuației.

7.6 Active amortizate integral

În conformitate cu prevederile Deciziei, activele amortizate integral au valoarea curentă netă egală cu zero.

7.7 Active imobilizate neutilizate

Activele imobilizate neutilizate sunt fie active amortizate integral pentru care se aplică principiul menționat anterior (capitolul 7.6), fie active amortizate la valoarea lor netă. Evaluarea la cost curent pentru provizionul constituit pentru echipamentele neutilizate ce nu sunt amortizate integral a fost întocmită prin aplicarea unui index specific la valoarea istorică a provizionului.

8 Costul capitalului

Costul capitalului înainte de impozitare este calculat prin multiplicarea capitalului mediu angajat pentru fiecare componentă de rețea, unitate de afaceri sau sub-unitate cu costul mediu ponderat al capitalului (CMPC) pentru Romtelecom în perioada exercițiului. Rata CMPC utilizată pentru întocmirea Situațiilor Financiare Separate pentru anul 2009 este de 15,24%, în conformitate cu răspunsul ANCOM la solicitarea companiei, înaintat prin adresa numărul 6/205682 din data de 29 iunie 2006 pentru Situațiile Financiare Separate ale anului 2005. Compania a agreeat cu ANCOM menținerea acestui procent pentru întocmirea Situațiilor Financiare Separate ale anului 2009.

Potrivit adresei ANCOM menționate mai sus, „Metodologia de calcul, ipotezele și parametrii utilizați pentru determinarea costului mediu ponderat al capitalului au fost supuse reconcilierii între ANCOM și Romtelecom în cadrul procedurii de consultare pentru dezvoltarea modelului hibrid de calculație a costurilor incrementale pe termen lung iar valoarea CMPC rezultată în cadrul acestui proces, de 15,24%, a fost una dintre variabilele care au stat la baza fundamentării în funcție de costuri a tarifelor de interconectare prevăzute în decizia președintelui ANCOM nr.1459/2005.”

Tarifele maxime de interconectare stabilite de ANCOM pentru originarea, terminarea și tranzitul apelurilor către rețeaua Romtelecom pentru anii 2008 și 2009, au fost calculate de ANCOM utilizând modelul hibrid de calculație a costurilor incrementale pe termen lung folosind o rată a costului mediu ponderat al capitalului angajat de 15,24%.